

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NARODNOJ BANCI SRBIJE

Član 1.

U Zakonu o Narodnoj banci Srbije („Službeni glasnik RS“, br. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – dr. zakon, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – odluka US i 44/2018), u članu 4. tačka 12) menja se i glasi:

„12) utvrđuje ispunjenost uslova za pokretanje postupaka restrukturiranja banaka, odnosno članova bankarske grupe i sprovodi te postupke, odlučuje o instrumentima i merama koje će biti preduzete u restrukturiranju, upravlja fondom za restrukturiranje i obavlja druge poslove u vezi s restrukturiranjem banaka, u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke;“.

Posle tačke 13a) dodaju se tač. 13b) do 13g), koje glase:

„13b) izdaje i oduzima dozvole za pružanje usluga povezanih s virtuelnim valutama, vrši nadzor nad poslovanjem pružalaca tih usluga i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuje digitalna imovina;

13v) vrši nadzor nad primenom propisa kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i propisa kojima se uređuje ograničavanje raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje, i to nad subjektima nadzora iz tač. 6) do 10) i tač. 13a) i 13b) ovog člana, u skladu s tim propisima i propisima kojima se uređuje poslovanje tih subjekata;

13g) sprovodi prinudnu naplatu s računa klijenta, u skladu s propisima kojima se uređuje ta naplata;“.

Član 2.

U članu 5. posle stava 4. dodaje se stav 5, koji glasi:

„Narodna banka Srbije u svom poslovanju koristi logo, koji druga lica ne mogu koristiti bez njene saglasnosti.“

Član 3.

U članu 15. stav 1. posle reči: „korisnika usluga iz tačke 11) tog člana“ dodaje se zapeta, a reči: „i izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za menjačke poslove i kontrole iz tačke 13a) tog člana“ zamenjuju se rečima: „izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za menjačke poslove i kontrole iz tačke 13a) tog člana, sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i ograničavanja raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje iz tačke 13v) tog člana“.

U stavu 3. reči: „kao i o davanju i oduzimanju institucijama elektronskog novca dozvola za izdavanje ovog novca“ zamenjuju se rečima: „o davanju i oduzimanju institucijama elektronskog novca dozvola za izdavanje tog novca, kao i o davanju i oduzimanju dozvola za pružanje usluga povezanih s virtuelnim valutama“.

Član 4.

Član 16. menja se i glasi:

„Član 16.

Sednice Izvršnog odbora održavaju se po potrebi, a najmanje jednom mesečno.

Sednice Izvršnog odbora održavaju se ako je prisutna većina članova Izvršnog odbora.

Sednicama Izvršnog odbora predsedava guverner.

Izvršni odbor donosi odluke većinom glasova svih članova. U slučaju izjednačenog broja glasova, odlučuje glas guvernera.

Član Izvršnog odbora koji prisustvuje sednici Izvršnog odbora ne može se uzdržati od glasanja na toj sednici.

Izvršni odbor donosi poslovnik o radu, kojim se naročito uređuju način sazivanja i održavanja sednica, pitanja koja se razmatraju na sednicama i druga pitanja u vezi s radom Izvršnog odbora.“.

Član 5.

U članu 20. stav 1. tač. 2) do 4) reči: „preduzeće za reviziju“ u različitim padežima zamenjuju se rečima: „društvo za reviziju“ u odgovarajućem padežu.

Član 6.

U članu 22. posle stava 6. dodaje se stav 7, koji glasi:

„Pored uslova iz stava 6. ovog člana, pri izboru članova Saveta vodi se računa i o tome da se u njegovom radu obezbede znanje i iskustvo u oblasti finansijskog izveštavanja, upravljanja rizicima, usklađenosti poslovanja i bezbednosti informaciono-komunikacionih sistema.“.

Član 7.

U članu 23. stav 1. tačka 14) menja se i glasi:

„14) donosi strategiju upravljanja rizicima u Narodnoj banci Srbije, koju predlaže Izvršni odbor, i prati njeno sprovođenje.“.

Član 8.

U članu 25. st. 2. do 4. menjaju se i glase:

„Sednice Saveta održavaju se ako je prisutna većina članova Saveta.

Savet donosi odluke većinom glasova prisutnih članova.

Član Saveta koji prisustvuje sednici Saveta ne može se uzdržati od glasanja na toj sednici.“.

Član 9.

Posle člana 25. dodaje se član 25a, koji glasi:

„Član 25a

Radi efikasnijeg obavljanja poslova Saveta iz člana 23. stav 1. tač. 5) do 13) ovog zakona – obrazuje se Odbor za reviziju, kao stalno radno telo Saveta.

Odbor za reviziju čine tri člana Saveta.

Članove Odbora za reviziju, na predlog predsednika Saveta, bira Savet.

Odbor za reviziju prethodno razmatra sva pitanja iz nadležnosti Saveta koja se odnose na sisteme finansijskog izveštavanja, upravljanja rizicima i unutrašnjih kontrola u Narodnoj banci Srbije, a naročito na finansijski plan, finansijske izveštaje i računovodstvene politike i procedure Narodne banke Srbije, izbor spoljnog revizora i obavljanje spoljne revizije, izbor rukovodioca Interne revizije i obavljanje interne revizije, kao i na obavljanje usklađenosti poslovanja u Narodnoj banci Srbije.

Sednice Odbora za reviziju održavaju se po potrebi, a najmanje jednom u dva meseca.

O svojim aktivnostima Odbor za reviziju redovno izveštava Savet.

Organizacija i način rada Odbora za reviziju, način sazivanja i održavanja sednica, pitanja koja se razmatraju na sednicama i druga pitanja u vezi s radom tog odbora – bliže se uređuju poslovnikom o radu Odbora za reviziju, koji donosi Savet.“.

Član 10.

U članu 26. posle stava 3. dodaje se stav 4, koji glasi:

„Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako bi članu Saveta prestala funkcija istekom mandata ili podnošenjem ostavke, a u tom slučaju nakon ovog prestanka funkcije Savet ne bi bio imao više od dva člana – tom članu Saveta funkcija ne prestaje istekom mandata, odnosno podnošenjem ostavke, već izborom novog člana Saveta. Ako novi član Saveta ne bude izabran u narednih šest meseci od isteka mandata ili podnošenja ostavke – članu Saveta kome je istekao mandat ili koji je podneo ostavku u svakom slučaju prestaje funkcija istekom tih šest meseci.“.

Član 11.

U članu 27. stav 2. posle reči: „podnošenja ostavke“ dodaju se zapeta i reči: „osim u slučaju iz člana 26. stav 4. ovog zakona“.

Član 12.

U članu 36. stav 1. menja se i glasi:

„Narodna banka Srbije operacije na otvorenom tržištu može da sprovodi kupovinom i prodajom hartija od vrednosti, odobravanjem kredita na osnovu zaloge hartija od vrednosti i drugih finansijskih sredstava obezbeđenja, kao i obavljanjem drugih poslova s tim hartijama i drugim finansijskim instrumentima.“.

Član 13.

Član 52. menja se i glasi:

„Član 52.

Zlatom, kao delom deviznih rezervi, smatraju se zlatne poluge, zlato na računima Narodne banke Srbije u inostranstvu i kovano zlato.

Narodna banka Srbije može kupovati i prodavati u inostranstvu, odnosno izvoziti i iznositi u inostranstvo, kao i uvoziti i unositi iz inostranstva, zlatne poluge i zlato u neprerađenom i kovanom obliku.

Narodna banka Srbije može u zemlji kupovati i prodavati zlatne poluge i zlato u drugom obliku, kao i druge plemenite metale, odnosno predmete od plemenitih metala, koje može sticati i po drugom osnovu.

Narodna banka Srbije u zemlji ima pravo preče kupovine zlata dobijenog eksploatacijom, pripremom ili preradom mineralnih sirovina, prema referentnim cenama zlata na tržištu, u skladu sa zakonom kojim se uređuju rudarstvo i geološka istraživanja, a radi izrade zlatnih poluga ili kovanog zlata.

Narodna banka može koristiti i usluge pretapanja i izlivanja zlatnih poluga.

Narodna banka Srbije obavlja poslove iz ovog člana isključivo za potrebe deviznih rezervi, u skladu sa strategijom upravljanja deviznim rezervama.“.

Član 14.

U članu 53. posle stava 2. dodaje se stav 3, koji glasi:

„Narodna banka Srbije ima isključivo pravo izdavanja dinara u digitalnom obliku (digitalni dinar), u skladu s propisom koji može doneti Izvršni odbor.“.

Član 15.

Član 54. menja se i glasi:

„Član 54.

U Republici Srbiji, sve novčane obaveze iz poslova zaključenih između privrednih društava, drugih pravnih lica i fizičkih lica izražavaju se u dinarima i izvršavaju sredstvima plaćanja koja glase na dinare, ako zakonom nije drukčije određeno.“.

Član 16.

Član 57. briše se.

Član 17.

U članu 57a stav 3. menja se i glasi:

„Narodna banka Srbije donosi odluku o izdavanju novca iz stava 1. ovog člana povodom istorijskih, naučnih, kulturnih, sportskih, humanitarnih ili drugih događaja koji su od značaja za Republiku Srbiju ili Narodnu banku Srbije ili su od međunarodnog značaja.“.

Član 18.

U članu 63. posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Narodna banka Srbije vrši i nadzor nad primenom propisa kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i propisa kojima se uređuje ograničavanje raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje nad subjektima nadzora iz člana 4. tač. 6) do 10) i tač. 13a) i 13b) ovog zakona, u skladu s tim propisima i propisima kojima se uređuje poslovanje tih subjekata, sprovodeći pristup zasnovan na proceni rizika pri vršenju tog nadzora.“.

Dosadašnji st. 2. do 4. postaju st. 3. do 5.

Član 19.

U članu 69. posle stava 1. dodaje se stav 2, koji glasi:

„Radi bezbednosti informacionih sistema iz stava 1. ovog člana, Narodna banka Srbije razvija posebna aplikativna rešenja i propisuje uslove pod kojima i način na koji razmenjuje podatke s finansijskim institucijama, drugim pravnim licima i preduzetnicima, uključujući i razmenu podataka i dokumenata u vezi s transakcijama na osnovu kojih se vrše plaćanja koja se odnose na isporuku dobara i pružanje usluga.“.

Član 20.

Član 73. menja se i glasi:

„Član 73.

Imovinu Narodne banke Srbije kao posebnog pravnog lica čine dinarski i devizni kratkoročni i dugoročni plasmani i hartije od vrednosti, zatim dinarska i devizna sredstva na računu i u gotovini, oprema i sredstva za rad i druge pokretne stvari, nepokretne stvari, kao i ostala materijalna i nematerijalna imovina koju Narodna banka Srbije pribavlja i koristi za poslovanje i kojom upravlja i raspolaže.

Imovina iz stava 1. ovog člana koristi se za poslovanje Narodne banke Srbije.

Guverner donosi akte o pribavljanju i korišćenju imovine iz stava 1. ovog člana, kao i o upravljanju i raspolažanju tom imovinom, uključujući i otuđenje nepokretnih stvari.

Guverner donosi akte o korišćenju, upravljanju i raspolažanju i drugom imovinom koju Narodna banka Srbije može steći usled vođenja odgovarajućeg postupka ili na drugi odgovarajući način.

Zaposleni su dužni da imovinu Narodne banke Srbije koriste i njome upravljaju, odnosno donose odluke u vezi s tom imovinom – u skladu sa standardom dobrog domaćina.

Odredbe zakona kojima se uređuje javna svojina primenjuju se samo na davanje u zakup nepokretnih stvari iz stava 1. ovog člana.“

Član 21.

U članu 85. posle stava 3. dodaju se st. 4. do 8. koji glase:

„Zaposleni ne može van radnog vremena obavljati neplaćene dodatne poslove i aktivnosti ako bi njihovo obavljanje uticalo na mogućnost stvaranja sukoba interesa ili na nepristrasno obavljanje njegovih poslova.

Nakon prestanka radnog odnosa u Narodnoj banci Srbije, zaposleni se ne može u periodu do šest meseci od dana prestanka radnog odnosa zaposliti u finansijskoj instituciji, međunarodnoj finansijskoj instituciji (Međunarodni monetarni fond, članice grupacije Svetske banke, Evropska banka za obnovu i razvoj i sl.), društvu za reviziju ili drugom licu nad čijim poslovanjem Narodna banka Srbije vrši kontrolu, odnosno nadzor ili s kojim sarađuje u obavljanju svojih funkcija, kao ni na drugi način radno angažovati u tim licima, osim kad guverner da prethodnu saglasnost da nije potrebno da protekne taj period a ocenjeno je da u konkretnoj situaciji nema sukoba interesa.

Zaposleni ima pravo na naknadu u periodu zabrane zapošljavanja u skladu sa stavom 5. ovog člana, odnosno do momenta zasnivanja radnog odnosa ili radnog angažovanja kod poslodavca koji nije lice iz tog stava pre isteka tog perioda – i to u visini 80% njegove prosečne mesečne zarade isplaćene u prethodnih dvanaest meseci pre početka perioda zabrane zapošljavanja iz tog stava koji se odnosi na tog zaposlenog.

Finansijska institucija i drugo pravno lice iz stava 5. ovog člana dužni su da Narodnu banku Srbije obaveste o nameri zapošljavanja ili radnog angažovanja zaposlenog ili bivšeg zaposlenog, koji je u bilo kom periodu tokom prethodnih pet godina bio zaposlen u Narodnoj banci Srbije, i to odmah po saznanju da je lice s kojim se pregovara zaposленo ili bilo zaposleno u Narodnoj banci Srbije, a najkasnije mesec dana pre stupanja na rad tog lica.

Guverner opštim aktom utvrđuje bliže uslove i način primene zabrane zapošljavanja iz st. 5. do 7. ovog člana, u zavisnosti od poslova koje zaposleni obavlja i drugih kriterijuma od značaja za primenu te zabrane sa aspekta poslova i funkcija Narodne banke Srbije, kao i bliže uslove za obračun troškova za razvoj zaposlenog i obračun i isplatu naknade iz stava 6. ovog člana.“

Član 22.

Posle člana 86v dodaju se član 86g i glave Xa i Xb, koji glase:

„Član 86g

Narodnu banku Srbije u postupku pred sudom zastupaju diplomirani pravnici s položenim pravosudnim ispitom koji su u radnom odnosu u Narodnoj banci Srbije.

Narodnu banku Srbije u postupku po vanrednom pravnom leku zastupaju diplomirani pravnici s položenim pravosudnim ispitom koji su u radnom odnosu u Narodnoj banci Srbije.

Guverner može ovlastiti i druge zaposlene i lica koja nisu zaposlena u Narodnoj banci Srbije da Narodnu banku Srbije zastupaju pred sudovima i/ili drugim organima i organizacijama, kao i u zaštiti njenih imovinskih i drugih interesa u zemlji i inostranstvu.

Troškovi zastupanja u postupcima pred sudom, organom uprave i drugim nadležnim organom priznaju se Narodnoj banci Srbije i njenim zastupnicima po propisima o nagradi i naknadi troškova za rad advokata.

Prihodi ostvareni u zastupanju predstavljaju prihod Narodne banke Srbije.

Xa. NARODNA BANKA SRBIJE KAO DEO EVROPSKOG SISTEMA CENTRALNIH BANAKA

Član 86d

Narodna banka Srbije deo je Evropskog sistema centralnih banaka (u daljem tekstu: ESCB).

Narodna banka Srbije dužna je da, u skladu sa Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije (u daljem tekstu: Ugovor), Protokolom o Statutu Evropskog sistema centralnih banaka i Evropske centralne banke (u daljem tekstu: Statut ESCB-a i ECB-a) i propisima Evropske unije koji se neposredno primenjuju – preduzima aktivnosti na ostvarivanju ciljeva i izvršavanju funkcija ESCB-a.

Član 86đ

Narodna banka Srbije, ne dovodeći u pitanje ostvarivanje svog osnovnog cilja iz člana 3. stav 1. ovog zakona, podržće opštu ekonomsku politiku Evropske unije, doprinoseći ostvarivanju ciljeva Evropske unije utvrđenih članom 3. Ugovora o Evropskoj uniji.

Narodna banka Srbije posluje u skladu s principom otvorene tržišne ekonomije sa slobodnom konkurenčijom, dajući prednost efikasnoj alokaciji sredstava, u skladu s članom 119. Ugovora.

Član 86e

Narodna banka Srbije, organi Narodne banke Srbije i članovi tih organa, u obavljanju funkcija i izvršavanju poslova i dužnosti utvrđenih Ugovorom i Statutom ESCB-a i ECB-a, neće primati niti tražiti uputstva od institucija, tela, službi i agencija Evropske unije niti od vlada država članica, njihovih institucija, tela, službi ili agencija, odnosno od drugih lica, u skladu s članom 130. Ugovora. i članom 7. Statuta ESCB-a i ECB-a.

Institucije, tela, službe i agencije Evropske unije, kao ni vlade država članica, njihove institucije, tela, službe i agencije – ne mogu uticati na samostalnost i nezavisnost Narodne banke Srbije niti vršiti uticaj na Narodnu banku Srbije, organe Narodne banke Srbije i članove tih organa.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne dovode u pitanje ovlašćenja Evropske centralne banke (u daljem tekstu: ECB) u skladu sa Statutom ESCB-a i ECB-a.

Član 86ž

Narodna banka Srbije dužna je da upiše i uplati sredstva u kapital ECB-a, u skladu s čl. 28. i 29. Statuta ESCB-a i ECB-a.

Član 86z

Predlagač zakona koji se odnosi na ostvarivanje ciljeva i funkcija Narodne banke Srbije ili druga pitanja iz nadležnosti ECB-a dužan je da, pre dostavljanja Narodnoj skupštini predloga tih zakona, pribavi o njima mišljenje ECB-a, u skladu s članom 127. stav 4. i članom 282. stav 5. Ugovora i propisom Saveta Evropske unije.

Donosilac podzakonskog akta kojim se uređuju pitanja iz stava 1. ovog člana dužan je da o tom aktu pribavi mišljenje ECB-a, u skladu s propisom Saveta Evropske unije.

Član 86i

Guverner Narodne banke Srbije član je Generalnog saveta ECB-a.

Ako je odluka o razrešenju guvernera iz člana 28. stav 6. ovog zakona doneta suprotno odredbama Ugovora i propisima Evropske unije donetim na osnovu Ugovora – guverner može pokrenuti postupak pred Sudom pravde Evropske unije, u skladu s članom 14. stav 2. Statuta ESCB-a i ECB-a.

Član 86j

U skladu s članom 5. Statuta ESCB-a i ECB-a, Narodna banka Srbije, u granicama ovlašćenja utvrđenih ovim i drugim zakonom, preduzima potrebne aktivnosti radi prikupljanja statističkih podataka neophodnih za ostvarivanje ciljeva i zadataka ESCB-a i ECB-a.

Narodna banka Srbije može bliže propisati sadržinu podataka iz stava 1. ovog člana, kao i uslove i način njihovog dostavljanja.

Član 86k

Odredbe člana 62. ovog zakona odnose se i na institucije, tela, službe i agencije Evropske unije, na države članice i njihove institucije, tela, službe i agencije, na centralne, regionalne, lokalne i druge javne vlasti u državama članicama, kao i na druge ustanove, javna preduzeća ili pravna lica javnog prava ili pravna lica u kojima država članica, odnosno centralna, regionalna, lokalna ili druga javna vlast u državi članici ima kontrolno učešće, u skladu s članom 123. stav 1. Ugovora.

Zabrana iz člana 62. ovog zakona ne odnosi se na kreditne institucije, pod uslovima i na način koji su utvrđeni članom 123. stav 2. Ugovora.

Član 86l

Revizija koju u skladu sa zakonom vrši Državna revizorska institucija ne može se odnositi na funkcije Narodne banke Srbije koje su povezane s njenim učešćem u ESCB-u.

Državna revizorska institucija ne može da daje uputstva Narodnoj banci Srbije, organima Narodne banke Srbije i članovima tih organa u pogledu obavljanja njenih funkcija, niti može uticati na samostalnost i nezavisnost Narodne banke Srbije ili vršiti uticaj na Narodnu banku Srbije, organe Narodne banke Srbije i članove tih organa.

Član 86lj

Sud pravde Evropske unije nadležan je u sporovima koji se odnose na ispunjavanje obaveza Narodne banke Srbije utvrđenih Ugovorom i Statutom ESCB-a i ECB-a.

Xb. NARODNA BANKA SRBIJE KAO DEO EVROSISTEMA

Član 86m

Uvođenjem evra kao nacionalne valute u Republici Srbiji, Narodna banka Srbije postupaće u svemu u skladu sa odredbama Ugovora, Statuta ESCB-a i ECB-a i propisima Evropske unije koji se neposredno primenjuju i kojima se utvrđuju prava i obaveze država članica koje su prihvatile evro kao nacionalnu valutu.

Član 86n

Učestvujući u sprovođenju monetarne politike Evropske unije, Narodna banka Srbije dužna je da postupa u skladu s propisima ECB-a i propisima drugih nadležnih tela Evropske unije.

Radi obezbeđenja nesmetane primene propisa u oblasti monetarne politike, Narodna banka Srbije može doneti opšte i pojedinačne akte za sprovođenje tih propisa, koji u potpunosti moraju biti u skladu s pravnim aktima ECB-a.

Član 86nj

Narodna banka Srbije, kao deo ESCB-a, učestvuje u obavljanju sledećih funkcija:

- 1) utvrđivanje i sprovođenje monetarne politike Evropske unije;
- 2) obavljanje deviznih poslova u skladu sa odredbama člana 219. Ugovora;
- 3) držanje deviznih rezervi država članica i upravljanje tim rezervama;
- 4) unapređenje nesmetanog funkcionisanja platnih sistema.

Obavljanje funkcija Narodne banke Srbije iz člana 4. ovog zakona ne može da ugrozi ostvarivanje ciljeva i zadataka ESCB-a.

Član 86o

Radi ostvarivanja ciljeva ESCB-a, Narodna banka Srbije može:

- 1) poslovati na finansijskim tržištima kupovinom i prodajom trajno ili na osnovu repo ugovora, kao i davanjem ili uzimanjem u zajam potraživanja i tržišnih instrumenata, u evrima ili u drugim valutama, kao i plemenitih metala;
- 2) obavljati kreditne poslove s kreditnim institucijama i drugim tržišnim učesnicima, na osnovu odgovarajućeg sredstva obezbeđenja.

Član 86p

ECB može zahtevati od kreditnih institucija da drže obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije radi ostvarivanja ciljeva monetarne politike.

U slučaju nepostupanja u skladu sa stavom 1. ovog člana, ECB može izreći mere i/ili kazne kreditnoj instituciji.

Uslovi za primenu odredaba ovog člana utvrđuju se propisima ECB-a.

Član 86r

Narodna banka Srbije može primeniti druge metode monetarne kontrole, u skladu sa odlukom Upravnog saveta ECB-a.

Član 86s

Narodna banka Srbije može učestvovati u međunarodnim monetarnim institucijama samo uz odobrenje ECB-a.

Član 86t

Novčana jedinica Republike Srbije jeste evro.

Narodna banka Srbije može izdavati novčanice evra na osnovu odobrenja ECB-a, u skladu s članom 128. Ugovora i članom 16. Statuta ESCB-a i ECB-a.

Narodna banka Srbije može izdavati kovani novac koji glasi na evro, uz odobrenje ECB-a u pogledu obuhvata izdavanja, u skladu s članom 128. stav 2. Ugovora.

Narodna banka Srbije utvrđuje izgled kovanog novca koji izdaje u skladu s relevantnim propisima Evropske unije.

Član 86ć

Narodna banka Srbije je nadležni nacionalni organ za zaštitu evra od falsifikovanja u smislu propisa Evropske unije kojima se uređuje zaštita evra od falsifikovanja.

Član 86u

Guverner Narodne banke Srbije član je Upravnog saveta ECB-a.“.

Član 23.

Član 91. menja se i glasi:

„Član 91.

Narodna banka Srbije izriče mere i novčane kazne banci i članovima organa banke u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka u sledećim slučajevima:

- 1) ako banka ne postupa u skladu s propisima Narodne banke Srbije iz člana 40. ovog zakona;
- 2) ako banka ne sprovodi mere koje je Narodna banka Srbije propisala radi održavanja likvidnosti banaka iz člana 42. ovog zakona;
- 3) ako banka ne postupa u skladu s propisima Narodne banke Srbije iz člana 45. ovog zakona;
- 4) ako se banka ne pridržava mera koje je Narodna banka Srbije propisala radi održavanja likvidnosti u plaćanjima sa inostranstvom iz člana 46. ovog zakona;
- 5) ako banka ne postupa u skladu s propisima Narodne banke Srbije iz člana 58. stav 4. ovog zakona;
- 6) ako banka ne postupa u skladu s propisima Narodne banke Srbije iz člana 58a stav 3. ovog zakona;
- 7) ako banka ne dostavi odgovarajuće podatke u skladu s propisima iz člana 68. ovog zakona;
- 8) ako banka zaposli ili radno angažuje bivšeg zaposlenog Narodne banke Srbije suprotno odredbi člana 85. stav 5. ovog zakona ili ne obavesti Narodnu banku Srbije o nameri zapošljavanja zaposlenog ili bivšeg zaposlenog Narodne banke Srbije u skladu s članom 85. stav 7. ovog zakona.

Narodna banka Srbije izriče mere i novčane kazne drugim subjektima nadzora iz člana 4. ovog zakona i rukovodicima, odnosno članovima organa tih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje njihovo poslovanje u sledećim slučajevima:

- 1) ako subjekt nadzora ne dostavi odgovarajuće podatke u skladu s propisima iz člana 68. ovog zakona;

2) ako subjekt nadzora zaposli ili radno angažuje bivšeg zaposlenog Narodne banke Srbije suprotno odredbi člana 85. stav 5. ovog zakona ili ne obavesti Narodnu banku Srbije o nameri zapošljavanja zaposlenog ili bivšeg zaposlenog Narodne banke Srbije u skladu s članom 85. stav 7. ovog zakona.“.

Član 24.

Narodna banka Srbije uskladiće Statut Narodne banke Srbije i svoje unutrašnje opšte akte sa ovim zakonom u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 25.

Članovi Saveta guvernera Narodne banke Srbije koji nisu izabrani umesto članova tog saveta kojima je istekao, odnosno prestao mandat do dana stupanja na snagu ovog zakona – biraju se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 26.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 27. stav 7. Zakona o javnoj svojini („Službeni glasnik RS“, br. 72/2011, 88/2013, 105/2014, 104/2016 – dr. zakon, 108/2016, 113/2017, 95/2018 i 153/2020), a odredbe tog zakona prestaju da se primenjuju na Narodnu banku Srbije, osim u delu koji se odnosi na davanje nepokretnih stvari u zakup.

Narodna banka Srbije nastavlja da koristi nepokretnosti, opremu, sredstva za rad, informacione sisteme, novčana i neposlovna sredstva, predmete i arhiv sa stanjem na dan stupanja na snagu ovog zakona u skladu s članom 19. ovog zakona.

Član 27.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, osim odredaba čl. 86d do 86k, člana 86l stav 1. i člana 86lj, koje stupaju na snagu danom prijema Republike Srbije u punopravno članstvo u Evropskoj uniji, i odredaba čl. 86m do 86u, koje stupaju na snagu zvaničnim uvođenjem evra kao nacionalne valute u Republici Srbiji.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o Narodnoj banci Srbije sadržan je u članu 95. stav 3. i članu 97. tačka 6) Ustava RS, kojima je uređeno da se o Narodnoj banci Srbije donosi zakon, kao i da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, monetarni, bankarski i devizni sistem.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakonom o Narodnoj banci Srbije („Službeni glasnik RS“, br. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – dr. zakon, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – odluka US i 44/2018 – u daljem tekstu: Zakon) sveobuhvatno i sistematično su uređeni položaj, ciljevi, funkcije, organi i organizacija Narodne banke Srbije, kao i odnos Narodne banke Srbije prema organima i organizacijama Republike Srbije.

Ovim zakonom se, pre svega, vrši usklađivanje sa pravnim tekočinama Evropske unije u okviru Pregovaračkog poglavља 17 – Ekonomski i monetarni politici, kako bi se precizirale odredbe koje se odnose na zabranu monetarnog finansiranja javnog sektora, zabranu povlašćenog pristupa državnih organa finansijskim institucijama, funkcionalnu, institucionalnu, personalnu i finansijsku nezavisnost centralne banke i punu integraciju Narodne banke Srbije u Evropski sistem centralnih banaka onog trenutka kada Republika Srbija pristupi Evropskoj uniji. S tim u vezi, ovaj zakon sadrži posebnu glavu sa odredbama koje će se primenjivati nakon pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji (nakon što Narodna banka Srbije postane deo Evropskog sistema centralnih banaka) i posebnu glavu sa odredbama koje će se primenjivati nakon ulaska Republike Srbije u Evrozonu (nakon što Narodna banka Srbije postane deo Evrosistema). Iako je u Zajedničkoj poziciji Evropske unije konstatovano da je zakonodavstvo Republike Srbije na zadovoljavajućem nivou usklađenosti sa pravnim tekočinama Evropske unije u oblasti ekonomski i monetarne politike i da Republika Srbija ima dobar institucionalni i administrativni okvir u ovoj oblasti, Republika Srbija ovim zakonom bi u potpunosti uskladila Zakon o Narodnoj banci Srbije sa Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije i Protokolom o Statutu Evropskog sistema centralnih banaka i Evropske centralne banke, što je jedan od uslova za zatvaranje Pregovaračkog poglavљa 17.

Pored toga, ovim zakonom se unapređuje rad Saveta guvernera Narodne banke Srbije (u daljem tekstu: Savet), a u svetu globalnih trendova i novih okolnosti u kojima posluju centralne banke, time što se predlaže odredba prema kojoj se pri izboru članova Saveta vodi računa o tome da se u njegovom radu obezbede znanje i iskustvo u oblastima finansijskog izveštavanja, upravljanja rizicima, usklađenosti poslovanja i bezbednosti informaciono-komunikacionih sistema. Predlažu se i odredbe kojima se omogućava nesmetan i efikasan rad Saveta. Pored toga, zakonom se ustanavljava i Odbor za reviziju, kao pomoćno telo Saveta, koje kao osnovni cilj ima podršku i unapređenje rada Saveta u oblasti finansijskog poslovanja.

Takođe, izričito se u Zakonu prepoznaju nadležnosti Narodne banke Srbije u oblasti licenciranja i nadzora nad tržištem virtualnih valuta kao vrste digitalne imovine, koje je Narodna banka Srbije dobila usvajanjem Zakona o digitalnoj imovini („Službeni glasnik RS“, br. 153/2020), kao i nadležnosti u pogledu primene propisa kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i propisa kojima se uređuje ograničavanje raspolaaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje. Ove nadležnosti Narodna banka Srbije trenutno vrši u skladu s posebnim zakonima, ali zbog njihovog značaja i udela u svakodnevnom poslovanju Narodne banke Srbije, predloženo je njihovo izričito prepoznavanje u funkcijama Narodne banke Srbije.

Pored toga, ovim zakonom se daje ovlašćenje Narodnoj banci Srbije za izdavanje dinara u digitalnom obliku. Naime, digitalne valute centralnih banaka (eng. *Central Bank Digital Currency – CBDC*) predstavljaju zakonsko sredstvo plaćanja u digitalnom obliku, koje izdaje i za čiju vrednost garantuje centralna banka. Narodna banka Srbije pažljivo prati razvoj u oblasti digitalnih valuta centralnih banaka na globalnom nivou i učestvuje u razmeni iskustava i diskusijama na tu temu sa drugim centralnim bankama. U ovom trenutku, širom sveta se analiziraju benefiti i rizici uvođenja digitalnih valuta centralnih banaka, a u manjem broju zemalja preduzeti su i pionirski pokušaji njihovog uvođenja u ograničenom obimu. Narodna banka Srbije je tokom poslednjih godina uvela niz regulatornih i infrastrukturnih novina kako bi povećala udeo najsavremenijih oblika plaćanja u odnosu na plaćanja gotovim novcem i kontinuirano radi na unapređenju finansijske infrastrukture i stvaranju osnova za efikasnije pružanje finansijskih usluga i njihovu digitalizaciju. Korisnicima je od oktobra 2018. godine dostupno izvršavanje platnih transakcija korišćenjem sistema za instant plaćanja (IPS NBS sistem), koji predstavlja jedan od najsavremenijih načina realizacije bezgotovinskih plaćanja, a čiji je operator Narodna banka Srbije. Postojanje ovog sistema je svakako doprinelo smanjenju korišćenja gotovine u Republici Srbiji imajući u vidu da sistem nudi čitav niz funkcionalnosti, poput mogućnosti plaćanja računa skeniranjem NBS IPS QR koda, prenos novčanih sredstava putem aplikacije za mobilno bankarstvo samo na osnovu poznavanja broja mobilnog telefona primaoca, ali i instant plaćanja na prodajnim mestima. Narodna banka Srbije se u ovom trenutku nalazi u fazi razmatranja i analize opravdanosti i potencijalnih efekata uvođenja digitalnog dinara što između ostalog podrazumeva sagledavanje koje bi to potencijalne primene i prednosti bile u odnosu na postojeće platne instrumente kao i postojeće platne sisteme, ali isto tako i sagledavanje određenih rizika koje bi digitalne valute centralnih banaka mogle da nose. S tim u vezi, potrebno je u Zakonu utvrditi izričito ovlašćenje Narodnoj banci Srbije da izda digitalni dinar, kao i propisati da Narodna banka Srbije ima isključivo pravo njegovog izdavanja, imajući u vidu da se radi o zakonskom sredstvu plaćanja u digitalnom obliku.

Ovaj zakon sadrži i nekoliko izmena i dopuna kojima se otklanjaju određeni problemi u njegovoj primeni i vrši usklađivanje sa terminologijom drugih zakona.

Obrazloženje ovog zakona ne sadrži analizu njegovih efekata imajući u vidu obim predloženih izmena i dopuna, kao i to da eventualno usvajanje predloženih odredaba neće uticati na privredni sistem, a posebno ne na troškove privrede i odnose između tržišnih subjekata.

Pri razmatranju drugih mogućnosti za rešavanje navedenih problema utvrđeno je da ove probleme nije moguće rešiti bez predlaganja, odnosno donošenja ovog zakona, budući da navedena pitanja predstavljaju materiju koja se uređuje zakonom.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. među funkcijama Narodne banke Srbije izričito se prepoznaju njene nadležnosti u oblasti licenciranja i nadzora nad tržistem virtuelnih valuta kao vrste digitalne imovine, zatim nadležnosti u pogledu primene propisa kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i propisa kojima se ograničavaju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje, nadležnost u pogledu sprovođenja prinudne naplate s računa klijenta i precizira nadležnost koja se odnosi na restrukturiranje banaka. Ove

nadležnosti Narodna banka Srbije vrši u skladu s posebnim zakonima, ali zbog njihovog značaja u svakodnevnom poslovanju Narodne banke Srbije, predloženo je njihovo izričito prepoznavanje i u Zakonu.

Članom 2. uređena je upotreba loga Narodne banke Srbije, koja je do sada bila uređena Statutom Narodne banke Srbije i posebnim unutrašnjim aktom, između ostalog, kako bi se sprečila potencijalna neovlašćena upotreba, posebno na društvenim mrežama.

Članom 3. propisano je da Izvršni odbor Narodne banke Srbije donosi propise i druge opšte akte u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma u pogledu subjekata nad kojima Narodna banka Srbije vrši nadzor, kao i da odlučuje o davanju i oduzimanju dozvola za pružanje usluga povezanih s virtuelnim valutama, budući da Izvršni odbor donosi iste akte i u pogledu drugih subjekata nadzora Narodne banke Srbije.

Članom 4. preciziran je način rada Izvršnog odbora, radi ispunjavanja uslova u pogledu obezbeđivanja pune institucionalne nezavisnosti centralne banke, i, s tim u vezi, ispunjavanja obaveze koju je Republika Srbija preuzela u okviru Pregovaračkog poglavlja 17 – Ekonomski i monetarni politika.

Članom 5. vrši se usklađivanje u članu 20. Zakona sa terminologijom zakona kojim se uređuje revizija.

Članom 6. su propisani dodatni uslovi za izbor članova Saveta kako bi se obezbedilo unapređenje rada Saveta u pojedinim oblastima.

Članom 7. preciziraju se nadležnosti Saveta s obzirom na to da je uporednopravnom analizom zaključeno da strategija razvoja ne postoji u najvećem broju zemalja, te da se najvažnije smernice rada centralnih banaka već nalaze u matičnom zakonu, programima monetarnih politika i drugim strateškim dokumentima (npr. strategija upravljanja deviznim rezervama). S druge strane, postoji potreba za usvajanjem sveobuhvatne strategije upravljanja rizicima u Narodnoj banci Srbije, te se utvrđuje nadležnost Saveta za donošenje ove strategije, na predlog Izvršnog odbora.

Čl. 8. i 10. omogućava se nesmetan rad Saveta u slučaju smanjenog broja članova usled nepredviđenih okolnosti.

Članom 9. uređuje se rad Odbora za reviziju kao stalnog radnog tela Saveta. Iako su osnivanje i rad ovog odbora uređeni Statutom Narodne banke Srbije, uređivanje zakonom, što je sve češći slučaj i u uporednoj praksi, doprineće jačanju uloge ovog tela, a samim tim doprineće unapređenju rada Saveta u oblasti finansijskog poslovanja.

Članom 11. vrši se pravnoredakcijsko usklađivanje člana 27. Zakona sa članom 10. ovog zakona.

Članom 12. obezbeđuje se pravni osnov da se u skladu sa praksom centralnih banaka većine zemalja članica Evropskog sistema centralnih banaka omogući da se operacije na otvorenom tržištu mogu obavljati odobravanjem kredita na osnovu zaloge hartija od vrednosti i drugih finansijskih sredstava obezbeđenja, te da se stvori pravni osnov za uvođenje sistema tzv. *collateral pooling-a* hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata koji bi se koristili kao sredstvo obezbeđenja u različitim monetarnim operacijama Narodne banke Srbije – što je takođe opšteprihvaćena praksa centralnih banaka članica Evrosistema.

Članom 13. precizirana su ovlašćenja Narodne banke Srbije u vezi sa kupovinom i prodajom i drugim transakcijama sa zlatom koje Narodna banka Srbije može obavljati u zemlji i inostranstvu. Propisano je i da Narodna banka Srbije u

zemlji ima zakonsko pravo preče kupovine zlata dobijenog eksplotacijom, pripremom ili preradom mineralnih sirovina, u skladu sa zakonom kojim se uređuju rудarstvo i geološka istraživanja, a radi izrade zlatnih poluga ili kovanog zlata, kao i da Narodna banka može koristiti i usluge pretapanja i izlivanja zlatnih poluga a ovo sve za potrebe deviznih rezervi, u skladu sa strategijom upravljanja deviznim rezervama. Bitno je istaći da će se ovo pravo preče kupovine ostvarivati po tržišnim cenama zlata, odnosno prema referentnim cenama zlata na tržištu (npr. London Bullion Market), čime se obezbeđuje poštovanja pravila konkurenčije a privredna društva koja se bave eksplotacijom zlata stavlju se u jednak položaj. Naime, bruto devizne rezerve Narodne banke Srbije na kraju septembra 2024. godine iznosile su 28.279,7 miliona evra, što je najviši nivo bruto deviznih rezervi posmatrano krajem meseca od kada se prate podaci na ovaj način (od 2000. godine). U odnosu na kraj avgusta povećane su za 54,7 miliona evra. Neto devizne rezerve na kraju septembra iznosile su 24.038,1 milion evra (bruto devizne rezerve umanjene za devizna sredstva banaka po osnovu obavezne rezerve, obaveze prema Međunarodnom monetarnom fondu po osnovu aranžmana i drugim osnovima) i takođe su dostigle najviši nivo krajem meseca od kada se prate podaci na ovaj način (od 2000. godine). U odnosu na kraj avgusta povećane su za 53,8 miliona evra. S tim u vezi, uspostavljanjem prava preče kupovine zlata u korist Narodne banke Srbije jača se uloga Narodne banke Srbije i obezbeđuje da zlato dobijeno eksplotacijom, pripremom ili preradom mineralnih sirovina u Republici Srbiji ostane u zemlji, što će uticati na dalje povećanje nivoa deviznih rezervi, čime se doprinosi finansijskoj stabilnosti. Ovim se prirodni resursi Republike Srbije na najbolji način koriste za potrebe naše zemlje.

Članom 14. daje se ovlašćenje Narodnoj banci Srbije za izdavanje dinara u digitalnom obliku, pod uslovima koje utvrdi Izvršni odbor. Naime, digitalne valute centralnih banaka (eng. *Central Bank Digital Currency – CBDC*) predstavljaju zakonsko sredstvo plaćanja u digitalnom obliku, koje izdaje i za čiju vrednost garantuje centralna banka. Ovim članom je propisano da pravo izdavanja digitalnog dinara, koji bi predstavljao zakonsko sredstvo plaćanja u digitalnom obliku, ima isključivo Narodna banka Srbije.

Članom 15. vrši se usklađivanje člana 54. Zakona sa terminologijom zakona kojim se uređuju privredna društva.

Članom 16. briše se odredba prema kojoj Narodna banka Srbije, uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade, donosi odluku o izdavanju novčanica za vanredne potrebe zemlje nastale usled ratnog ili vanrednog stanja, budući da ta odredba nikad nije primenjena u praksi, te da nema praktični značaj s obzirom na druga ovlašćenja Narodne banke Srbije.

Članom 17. preciziran je način donošenja odluke o izdavanju prigodnog kovanog novca i numizmatičkog novca.

Članom 18. propisano je da Narodna banka Srbije vrši nadzor i u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i sprečavanja finansiranja širenja oružja za masovno uništenje nad svojim subjektima nadzora, sprovodeći pristup zasnovan na proceni rizika.

Članom 19. daje se izričito ovlašćenje Narodnoj banci Srbije da radi bezbednosti informacionih sistema koje razvija u obavljanju svojih funkcija, razvija i posebna aplikativna rešenja i propisuje uslove i način na koji razmenjuje podatke s finansijskim institucijama, drugim pravnim licima i preduzetnicima, uključujući i razmenu podataka i dokumenata u vezi s transakcijama na osnovu kojih se vrše plaćanja koja se odnose na isporuku dobara i pružanje usluga.

Članom 20. propisano je da je Narodna banka Srbije vlasnik imovine koju pribavlja i koristi za poslovanje, kao i da samostalno odlučuje o upravljanju i raspolaganju tom imovinom, uključujući i sticanje i otuđenje nepokretnih stvari. U pitanju je imovina koja se koristi za poslovanje Narodne banke Srbije. Naime, ovim odredbama se obezbeđuje puna finansijska nezavisnost centralne banke u pogledu imovine koju koristi, budući da se smatra da centralne banke ne mogu samostalno da odlučuju o poslovima iz svoje nadležnosti ako postoji mogućnost da drugi organi odlučuju o poslovnim prostorijama i objektima koje može koristiti centralna banka za obavljanje tih poslova. Time se ispunjavaju obaveze koje je Republika Srbija preuzeila u okviru Pregovaračkog poglavlja 17 – Ekonomski i monetarni politika. I u novom Izveštaju o napretku Republike Srbije za 2024. godinu, koji je objavila Evropska komisija, konstatovano je da su, radi daljeg jačanja finansijske nezavisnosti Narodne banke Srbije, potrebne izmene zakona kojim se uređuje javna svojina, a što je cilj koji se postiže ovim zakonom.

Članom 21. uvodi se zabrana konkurenциje za sve zaposlene u Narodnoj banci Srbije koji obavljaju poslove u kojima mogu imati kontakt s finansijskim institucijama i međunarodnim organizacijama, i to u periodu do šest meseci nakon prestanka radnog odnosa, osim ako guverner da prethodnu saglasnost da nije potrebno da protekne taj period, a ocenjeno je da nema sukoba interesa u konkretnoj situaciji, pri čemu je utvrđena i visina naknade na koju zaposleni ima pravo u ovom periodu. Propisana je i obaveza prethodnog obaveštavanja Narodne banke Srbije o ovom zapošljavanju za finansijsku instituciju i drugo pravno lice iz ovog člana.

Članom 22. uvode se odredbe kojima je propisano da Narodnu banku Srbije u postupku pred sudovima, uključujući postupak po vanrednim pravnim lekovima, zastupaju diplomirani pravnici s položenim pravosudnim ispitom koji su u radnom odnosu u Narodnoj banci Srbije, što je u skladu s dosadašnjom praksom i iskustvom da Narodnu banku Srbije pred sudovima kvalitetnije zastupaju lica koja su zaposlena u Narodnoj banci Srbije od eksterno angažovanih subjekata. Po potrebi guverner može ovlastiti i druge zaposlene i lica koja nisu zaposlena u Narodnoj banci Srbije da zastupaju Narodnu banku Srbije u pojedinim postupcima u zemlji i inostranstvu (npr. eventualno pred stranim sudovima pred kojima ne mogu zastupati državljeni Republike Srbije). Pored toga, ovim članom je propisano da se troškovi zastupanja u postupcima pred sudom, organom uprave i drugim nadležnim organom priznaju Narodnoj banci Srbije i njenim zastupnicima po propisima o nagradi i naknadi troškova za rad advokata, budući da se na taj način Narodna banka Srbije stavlja u ravnopravan položaj s drugim državnim institucijama u postupku pred sudom.

Ovim članom se, pored toga, uvode posebne odredbe (glave Ha i Hb), koje će se primenjivati nakon pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji (nakon što Narodna banka Srbije postane deo Evropskog sistema centralnih banaka), i to odredbe o položaju Narodne banke Srbije u okviru Evropskog sistema centralnih banaka, upisu i uplati kapitala Narodne banke Srbije u kapital Evropske centralne banke, članstvu u organima Evropske centralne banke, kao i odredbe kojima se u potpunosti vrši usklađivanje sa zahtevima koji se odnose na funkcionalnu, institucionalnu, personalnu i finansijsku nezavisnost Narodne banke Srbije, kao i posebne odredbe koje će se primenjivati nakon ulaska Republike Srbije u Evrozonu (nakon što Narodna banka Srbije postane deo Evrosistema), i to odredbe o nadležnosti Narodne banke Srbije u sprovođenju monetarne politike Evropske unije, izdavanju novčanica i kovanog novca koji glase na evro i zaštiti evra od falsifikovanja.

Članom 23. uvodi se mogućnost izricanja mera i novčanih kazna bankama i drugim subjektima nadzora, kao i rukovodicima, odnosno članovima organa tih subjekata u slučaju da zaposle, odnosno angažuju bivšeg zaposlenog u Narodnoj banci Srbije. Takođe se uvodi mogućnost izricanja mera i novčanih kazni drugim

subjektima nadzora, kao i rukovodicima, odnosno članovima organa tih subjekata, ako subjekt nadzora ne dostavi odgovarajuće podatke u skladu s propisima iz člana 68. Zakona.

Članom 24. utvrđena je obaveza Narodne banke Srbije da, s obzirom na obim predloženih izmena i dopuna, uskladi Statut Narodne banke Srbije i druge unutrašnje opšte akte u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 25. propisano je da se članovi Saveta guvernera Narodne banke koji nisu izabrani umesto članova tog saveta kojima je istekao, odnosno prestao mandat do dana stupanja na snagu ovog zakona, biraju u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, a kako bi obezbedilo da Savet u najkraćem roku funkcioniše u punom sazivu od pet članova.

Članom 26. propisano je da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe određene odredbe Zakona o javnoj svojini, na osnovu kojih o otuđenju nepokretnosti i o zasnivanju hipoteke na nepokretnostima koje koristi Narodna banka Srbije odlučuje Vlada, a u skladu sa izmenama u članu 73. Zakona.

Članom 27. uređeno je stupanje na snagu ovog zakona.

IV. PROCENA IZNOSA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. PREGLED ODREDABA ZAKONA O NARODNOJ BANCI SRBIJE KOJE SE MENjAJU I DOPUNjUJU

Član 4.

Narodna banka Srbije obavlja sledeće funkcije:

- 1) utvrđuje i sprovodi monetarnu i deviznu politiku;
- 2) upravlja deviznim rezervama;
- 3) utvrđuje i sprovodi, u okviru svoje nadležnosti, aktivnosti i mere radi očuvanja i jačanja stabilnosti finansijskog sistema;
- 4) izdaje novčanice i kovani novac i upravlja tokovima gotovine;
- 5) uređuje, kontroliše i unapređuje nesmetano funkcionisanje platnog prometa u zemlji i sa inostranstvom, u skladu sa zakonom;
- 6) izdaje i oduzima bankama dozvole za rad, vrši kontrolu boniteta i zakonitosti poslovanja banaka i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke;
- 7) izdaje i oduzima dozvole za obavljanje delatnosti osiguranja, vrši kontrolu ove delatnosti, odnosno nadzor nad njenim obavljanjem, izdaje i oduzima ovlašćenja za obavljanje pojedinih poslova iz delatnosti osiguranja i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje;
- 8) izdaje i oduzima dozvole za obavljanje poslova finansijskog lizinga, vrši nadzor nad obavljanjem ovih poslova i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuje finansijski lizing;
- 9) izdaje i oduzima društvima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima dozvole za rad i dozvole za upravljanje tim fondovima, vrši nadzor nad ovom delatnošću i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuju dobrovoljni penzijski fondovi;

10) izdaje i oduzima platnim institucijama dozvole za pružanje platnih usluga, a institucijama elektronskog novca dozvole za izdavanje elektronskog novca, vrši nadzor nad pružanjem platnih usluga i izdavanjem elektronskog novca, a obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge;

11) obavlja poslove zaštite prava i interesa korisnika usluga koje pružaju banke, društva za osiguranje, davaoci finansijskog lizinga, društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, pružaoci platnih usluga i izdavaoci elektronskog novca u skladu sa zakonom;

~~12) utvrđuje ispunjenost uslova za pokretanje postupaka restrukturiranja banaka, odnosno članova bankarske grupe i sprovodi ove postupke, odlučuje o instrumentima i merama koje će se preduzeti u restrukturiranju i obavlja druge poslove u vezi s restrukturiranjem banaka, u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke;~~

12) UTVRĐUJE ISPUNJENOST USLOVA ZA POKRETANJE POSTUPAKA RESTRUKTURIRANJA BANAKA, ODNOSNO ČLANOVA BANKARSKE GRUPE I SPROVODI TE POSTUPKE, ODLUČUJE O INSTRUMENTIMA I MERAMA KOJE ĆE BITI PREDUZETE U RESTRUKTURIRANJU, UPRAVLJA FONDOM ZA RESTRUKTURIRANJE I OBAVLJA DRUGE POSLOVE U VEZI S RESTRUKTURIRANJEM BANAKA, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU BANKE;

13) izdaje i oduzima operatorima platnog sistema dozvole za rad ovog sistema, vrši nadzor nad njihovim poslovanjem i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge;

13a) izdaje i oduzima ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova, vrši kontrolu menjačkog i deviznog poslovanja i obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom kojim se uređuje devizno poslovanje;

13B) IZDAJE I ODUZIMA DOZVOLE ZA PRUŽANJE USLUGA POVEZANIH S VIRTUELnim VALUTAMA, VRŠI NADZOR NAD POSLOVANJEM PRUŽALACA OVIH USLUGA I OBAVLJA DRUGE POSLOVE, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE DIGITALNA IMOVINA;

13V) VRŠI NADZOR NA PRIMENOM PROPISA KOJIMA SE UREĐUJE SPREČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA I PROPISA KOJIMA SE UREĐUJE OGRANIČAVANJE RASPOLAGANJA IMOVINOM U CILJU SPREČAVANJA TERORIZMA I ŠIRENJA ORUŽJA ZA MASOVNO UNIŠTENJE, I TO NAD SUBJEKTIMA NADZORA IZ TAČ. 6) DO 10) I TAČ. 13A) I 13B) OVOG STAVA, U SKLADU S TIM PROPISIMA I PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE POSLOVANJE TIH SUBJEKATA;

13G) SPROVODI PRINUDNU NAPLATU S RAČUNA KLIJENTA, U SKLADU S PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE TA NAPLATA;

14) obavlja zakonom, odnosno ugovorom utvrđene poslove za Republiku Srbiju ne ugrožavajući pritom samostalnost i nezavisnost iz člana 2. ovog zakona;

15) obavlja druge poslove iz svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom.

Član 5.

Narodna banka Srbije je pravno lice.

Narodna banka Srbije ne upisuje se u registar pravnih lica.

Sedište Narodne banke Srbije je u Beogradu.

Narodna banka Srbije ima pečat, koji sadrži naziv Republike Srbije i naziv i sedište Narodne banke Srbije, kao i Veliki grb Republike Srbije.

NARODNA BANKA SRBIJE U SVOM POSLOVANJU KORISTI LOGO, KOJI NE MOGU KORISTITI DRUGA LICA BEZ NjENE SAGLASNOSTI.

Član 15.

Izvršni odbor, u skladu sa zakonom, donosi propise i druge opšte akte u oblasti kontrolne i nadzorne funkcije nad licima koja obavljaju delatnosti iz člana 4. tač. 6) do 10) ovog zakona (u daljem tekstu: finansijske institucije), kao i u oblastima zaštite prava i interesa korisnika usluga iz tačke 11) tog člana, i izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za menjačke poslove i kontrole iz tačke 13a) tog člana IZDAVANJA I ODUZIMANJA OVLAŠĆENJA ZA MENJAČKE POSLOVE I KONTROLE IZ TAČKE 13A) TOG ČLANA I SPREČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA I OGRANIČAVANJA RASPOLAGANJA IMOVINOM U CILJU SPREČAVANJA TERORIZMA I ŠIRENJA ORUŽJA ZA MASOVNO UNIŠTENJE IZ TAČKE 13V) TOG ČLANA.

Izvršni odbor rešenjem odlučuje o davanju i oduzimanju bankama dozvola za rad, o davanju i oduzimanju društвима za osiguranje dozvola za obavljanje poslova osiguranja, o davanju i oduzimanju dozvola za obavljanje poslova finansijskog lizinga, o davanju i oduzimanju društвима za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima dozvola za rad i dozvola za upravljanje tim fondovima, kao i o ispunjenosti uslova za pokretanje steчajnog postupka, odnosno postupka likvidacije nad ovim finansijskim institucijama.

Izvršni odbor rešenjem odlučuje i o davanju i oduzimanju platnim institucijama dozvola za pružanje platnih usluga, kao i o davanju i oduzimanju institucijama elektronskog novca dozvola za izdavanje ovog novca – O DAVANJU I ODUZIMANJU INSTITUCIJAMA ELEKTRONSKOG NOVCA DOZVOLA ZA IZDAVANJE TOG NOVCA, KAO I O DAVANJU I ODUZIMANJU DOZVOLA ZA PRUŽANJE USLUGA POVEZANIH S VIRTUELnim VALUTAMA.

Član 16.

Sednice Izvršnog odbora održavaju se po potrebi, a najmanje jednom mesečno.

Sednice Izvršnog odbora održavaju se ako je prisutna većina članova Izvršnog odbora.

Sednicama Izvršnog odbora predsedava guverner.

Izvršni odbor donosi odluke većinom glasova svih članova. U slučaju izjednačenog broja glasova, odlučuje glas guvernera.

Član Izvršnog odbora ne može se uzdržati od glasanja.

Na sednice Izvršnog odbora poziva se ministar nadležan za poslove finansija, koji na njima učestvuje bez prava glasa.

Izvršni odbor donosi poslovnik o radu, kojim se naročito uređuju način sazivanja i održavanja sednica, pitanja koja se razmatraju na sednicama i druga pitanja u vezi s radom Izvršnog odbora.

SEDNICE IZVRŠNOG ODBORA ODRŽAVAJU SE PO POTREBI, A NAJMANJE JEDNOM MESEČNO.

SEDNICE IZVRŠNOG ODBORA ODRŽAVAJU SE AKO JE PRISUTNA VEĆINA ČLANOVA IZVRŠNOG ODBORA.

SEDNICAMA IZVRŠNOG ODBORA PREDSEDAVA GUVERNER.

IZVRŠNI ODBOR DONOSI ODLUKE VEĆINOM GLASOVA SVIH ČLANOVA. U SLUČAJU IZJEDNAČENOG BROJA GLASOVA, ODLUČUJE GLAS GUVERNERA.

ČLAN IZVRŠNOG ODBORA KOJI PRISUSTVUJE SEDNICI IZVRŠNOG ODBORA NE MOŽE SE UZDRŽATI OD GLASANJA NA TOJ SEDNICI.

IZVRŠNI ODBOR DONOSI POSLOVNIK O RADU, KOJIM SE NAROČITO UREĐUJU NAČIN SAZIVANJA I ODRŽAVANJA SEDNICA, PITANJA KOJA SE RAZMATRAJU NA SEDNICAMA I DRUGA PITANJA U VEZI S RADOM IZVRŠNOG ODBORA.

Član 20.

Guverner ne može:

1) biti poslanik u Narodnoj skupštini, član Vlade ili organa ili tela koje je obrazovala Narodna skupština ili Vlada, ne može obavljati funkciju organa ili člana organa autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave ili sindikalne organizacije, ne može obavljati funkciju u političkoj stranci, niti može obavljati bilo koju drugu javnu funkciju ili javni posao;

2) biti član upravnog, izvršnog ili nadzornog odbora ili drugog organa finansijske institucije, ~~preduzeća za reviziju~~ DRUŠTVA ZA REVIZIJU ili drugog lica nad čijim poslovanjem Narodna banka Srbije vrši kontrolu, odnosno nadzor ili s kojim sarađuje u obavljanju svojih funkcija, niti može biti zaposlen u tim licima, odnosno njihov saradnik;

3) imati akcije, udele ili dužničke hartije od vrednosti finansijske institucije, ~~preduzeća za reviziju~~ DRUŠTVA ZA REVIZIJU ili drugog pravnog lica nad čijim poslovanjem Narodna banka Srbije vrši kontrolu, odnosno nadzor ili s kojim sarađuje u obavljanju svojih funkcija;

4) imati akcije, udele ili dužničke hartije od vrednosti u pravnim licima koja imaju učešće u finansijskoj instituciji, ~~preduzeću za reviziju~~ DRUŠTVO ZA REVIZIJU ili drugom pravnom licu nad čijim poslovanjem Narodna banka Srbije vrši kontrolu, odnosno nadzor ili s kojim sarađuje u obavljanju svojih funkcija.

Učešće, u smislu stava 1. ovog člana, podrazumeva direktno ili indirektno pravo ili mogućnost da se ostvari glasačko pravo u pravnom licu, odnosno direktno ili indirektno vlasništvo nad kapitalom tog pravnog lica.

Guverner ne može biti lice koje je povezano s licima koja obavljaju funkcije ili poslove iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana, odnosno koja poseduju akcije, udele ili dužničke hartije iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana.

Ako guverner ili sa njim povezano lice poseduju akcije, udele ili dužničke hartije od vrednosti iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana, dužni su da ih otuđe u roku od tri meseca od dana izbora na mesto guvernera.

Guverner je dužan da, odmah nakon izbora, Narodnoj skupštini da pismenu izjavu o tome da on i lica povezana s njim ne obavljaju funkcije ni poslove iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana, da ne poseduju akcije, udele ili dužničke hartije iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana, odnosno da će ih, u slučaju da ih poseduju, otuđiti u roku iz stava 4. ovog člana.

Povezano lice, u smislu st. 3. i 5. ovog člana, ima značenje utvrđeno u zakonu kojim se uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, guverner je dužan da, nakon tri meseca od dana izbora, Narodnoj skupštini da pismenu izjavu da on i sa njim povezana lica više

ne poseduju akcije, udele ili dužničke hartije od vrednosti iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana.

Guverner je dužan da u svemu postupa u skladu s propisima kojima se uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija.

Član 22.

Savet čine pet članova, uključujući i predsednika, koje bira Narodna skupština na predlog odbora Narodne skupštine nadležnog za poslove finansija (u daljem tekstu: Odbor za finansije).

Članovi Saveta biraju se na pet godina, s pravom ponovnog izbora.

Ako članu Saveta funkcija prestane pre isteka mandata, novi član Saveta bira se na period do isteka mandata člana Saveta kome je funkcija prestala.

Članovi Saveta nisu zaposleni u Narodnoj banci Srbije.

Na izbor, nespojivost funkcija i sukob interesa članova Saveta shodno se primenjuju odredbe člana 19. stav 3. i člana 20. ovog zakona.

Pored uslova iz člana 19. stav 3. ovog zakona, najmanje jedan član Saveta mora imati najmanje deset godina iskustva na poslovima računovodstva ili revizije.

PORED USLOVA IZ STAVA 6. OVOG ČLANA, PRI IZBORU ČLANOVA SAVETA VODI SE RAČUNA I O TOME DA SE U NjEGOVOM RADU OBEZBEDE ZNANJE I ISKUSTVO U OBLASTI FINANSIJSKOG IZVEŠTAVANJA, UPRAVLjANJA RIZICIMA, USKLAĐENOSTI POSLOVANJA I BEZBEDNOSTI INFORMACIONO-KOMUNIKACIONIH SISTEMA.

Član 23.

Savet:

- 1) donosi Statut, na predlog Izvršnog odbora;
- 2) utvrđuje režim kursa dinara, na predlog Izvršnog odbora, uz saglasnost Vlade;
- 3) donosi strategiju upravljanja deviznim rezervama, na predlog Izvršnog odbora;
- 4) odlučuje o članstvu u međunarodnoj finansijskoj organizaciji i instituciji;
- 5) donosi finansijski plan Narodne banke Srbije;
- 6) usvaja godišnje finansijske izveštaje Narodne banke Srbije;
- 7) vrši izbor rukovodioca u organizacionoj jedinici Narodne banke Srbije za poslove interne revizije;
- 8) vrši izbor spoljnog revizora;
- 9) razmatra izveštaj spoljnog revizora, prati primenu preporuka tog revizora u Narodnoj banci Srbije;
- 10) vrši nadzor nad sistemom finansijskog izveštavanja, upravljanja rizicima i unutrašnjih kontrola u Narodnoj banci Srbije;
- 11) ocenjuje da li su računovodstvene politike i procedure koje su usvojene u Narodnoj banci Srbije odgovarajuće;
- 12) usvaja godišnji plan o obavljanju interne revizije u Narodnoj banci Srbije (u daljem tekstu: interna revizija) i periodično razmatra izveštaje o obavljenoj internoj reviziji;

13) vrši nadzor nad obavljanjem interne revizije i obavljanjem usklađenosti poslovanja u Narodnoj banci Srbije;

14) ~~donesi strategiju razvoja Narodne banke Srbije, koju predlaže Izvršni odbor, i prati njeno sproveđenje;~~

14) DONOSI STRATEGIJU UPRAVLjANJA RIZICIMA U NARODNOJ BANCI SRBIJE, KOJU PREDLAŽE IZVRŠNI ODBOR, I PRATI NjENO SPROVOĐENjE.

Savet po potrebi, a najmanje dva puta godišnje, Narodnoj skupštini podnosi izveštaj o svom radu.

Član 25.

Sednice Saveta održavaju se po potrebi, a najmanje jednom u dva meseca.

~~Sednice Saveta održavaju se ako su prisutna najmanje tri člana Saveta.~~

~~Savet donosi odluke većinom glasova od ukupnog broja članova Saveta.~~

SEDNICE SAVETA ODRŽAVAJU SE AKO JE PRISUTNA VEĆINA ČLANOVA SAVETA.

SAVET DONOSI ODLUKE VEĆINOM GLASOVA PRISUTNIH ČLANOVA.

ČLAN SAVETA KOJI PRISUSTVUJE SEDNICI SAVETA NE MOŽE SE UZDRŽATI OD GLASANJA NA TOJ SEDNICI.

Savet donosi poslovnik o svom radu, kojim se naročito uređuju način sazivanja i održavanja sednica, pitanja koja se razmatraju na sednicama i druga pitanja u vezi s radom Saveta.

ČLAN 25A

RADI EFIKASNIJEG OBAVLjANJA POSLOVA SAVETA IZ ČLANA 23. STAV 1. TAČ. 5) DO 13) OVOG ZAKONA – OBRAZUJE SE ODBOR ZA REVIZIJU, KAO STALNO RADNO TELO SAVETA.

ODBOR ZA REVIZIJU ČINE TRI ČLANA SAVETA.

ČLANOVE ODBORA ZA REVIZIJU, NA PREDLOG PREDSEDNIKA SAVETA, BIRA SAVET.

ODBOR ZA REVIZIJU PRETHODNO RAZMATRA SVA PITANJA IZ NADLEŽNOSTI SAVETA KOJA SE ODNOSE NA SISTEME FINANSIJSKOG IzVEŠTAVANJA, UPRAVLjANJA RIZICIMA I UNUTRAŠNJIH KONTROLA U NARODNOJ BANCI SRBIJE, A NAROČITO NA FINANSIJSKI PLAN, FINANSIJSKE IzVEŠTAJE I RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I PROCEDURE NARODNE BANKE SRBIJE, IZBOR SPOLjNOG REVIZORA I OBAVLjANje SPOLjNE REVIZIJE, IZBOR RUKOVODIOCA INTERNE REVIZIJE I OBAVLjANje INTERNE REVIZIJE, KAO I NA OBAVLjANje USKLAĐENOSTI POSLOVANJA U NARODNOJ BANCI SRBIJE.

SEDNICE ODBORA ZA REVIZIJU ODRŽAVAJU SE PO POTREBI, A NAJMANje JEDNOM U DVA MESECA.

O SVOJIM AKTIVNOSTIMA ODBOR ZA REVIZIJU REDOVNO IzVEŠTAVA SAVET.

ORGANIZACIJA I NAČIN RADA ODBORA ZA REVIZIJU, NAČIN SAZIVANJA I ODRŽAVANJA SEDNICA, PITANJA KOJA SE RAZMATRAJU NA SEDNICAMA I DRUGA PITANJA U VEZI S RADOM OVOG ODBORA – BLIŽE SE UREĐUJU POSLOVNIKOM O RADU ODBORA ZA REVIZIJU, KOJI DONOSI SAVET.

Član 26.

Guverneru, viceguvernerima i članovima Saveta (u daljem tekstu: funkcioner Narodne banke Srbije) prestaje funkcija istekom mandata, a pre isteka mandata – ako podnesu pismenu ostavku, kao i u slučaju razrešenja s funkcije.

Novi funkcioner Narodne banke Srbije bira se najkasnije do isteka mandata funkcionera kome ističe mandat, a najranije 120 dana pre dana isteka mandata. Mandat novog funkcionera počinje da teče narednog dana od dana prestanka funkcije prethodnog funkcionera.

Ako funkcioneru Narodne banke Srbije funkcija prestane pre isteka mandata, novi funkcioner bira se u roku od 90 dana od dana prestanka funkcije, osim ako je novi funkcioner već izabran u skladu sa stavom 2. ovog člana.

IZUZETNO OD STAVA 1. OVOG ČLANA, AKO BI ČLANU SAVETA PRESTALA FUNKCIJA ISTEKOM MANDATA ILI PODNOŠENjEM OSTAVKE, A U TOM SLUČAJU NAKON OVOG PRESTANKA FUNKCIJE SAVET NE BI BIO IMAO VIŠE OD DVA ČLANA – TOM ČLANU SAVETA FUNKCIJA NE PRESTAJE ISTEKOM MANDATA, ODNOSENTO PODNOŠENjEM OSTAVKE, VEĆ IZBOROM NOVOG ČLANA SAVETA. AKO NOVI ČLAN SAVETA NE BUDE IZABRAN U NAREDNIH ŠEST MESECI OD ISTEKA MANDATA ILI PODNOŠENJA OSTAVKE – ČLANU SAVETA KOME JE ISTEKA MANDAT ILI KOJI JE PODNEO OSTAVKU U SVAKOM SLUČAJU PRESTAJE FUNKCIJA ISTEKOM TIH ŠEST MESECI.

Član 27.

Funkcioneri Narodne banke Srbije ostavku podnose Narodnoj skupštini i dužni su da o podnetoj ostavci bez odlaganja obaveste Savet.

Funkcioneru Narodne banke Srbije koji je podneo ostavku funkcija prestaje izborom novog, a najkasnije istekom 90 dana od dana podnošenja ostavke, OSIM U SLUČAJU IZ ČLANA 26. STAV 4. OVOG ZAKONA.

Odbor za finansije konstatiše prestanak funkcije funkcionera Narodne banke Srbije.

Član 36.

~~Narodna banka Srbije operacije na otvorenem tržištu sprovodi kupovinom i prodajom hartija od vrednosti, kao i obavljanjem drugih poslova s tim hartijama i drugim finansijskim instrumentima.~~

NARODNA BANKA SRBIJE OPERACIJE NA OTVORENOM TRŽIŠTU MOŽE DA SPROVODI KUPOVINOM I PRODAJOM HARTIJA OD VREDNOSTI, ODOBRAVANJEM KREDITA NA OSNOVU ZALOGE HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA OBEZBEĐENJA, KAO I OBAVLJANJEM DRUGIH POSLOVA S TIM HARTIJAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA.

Narodna banka Srbije uređuje vrstu i kvalitet hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata iz stava 1. ovog člana, kao i uslove i način obavljanja operacija na otvorenom tržištu.

Član 52.

~~Zlatom, u smislu ovog zakona, smatraju se zlatne poluge, zlato na računima Narodne banke Srbije u inostranstvu i kovano zlato.~~

~~Narodna banka Srbije može izvoziti i iznositi u inostranstvo, kao i uvoziti i unositi iz inostranstva, zlatne poluge i zlato u neprerađenom i kovanom obliku.~~

~~Narodna banka Srbije može u zemlji kupovati i prodavati zlatne poluge, a može koristiti i usluge pretapanja i izlivanja zlatnih poluga.~~

ZLATOM, KAO DELOM DEVIZNIH REZERVI, SMATRAJU SE ZLATNE POLUGE, ZLATO NA RAČUNIMA NARODNE BANKE SRBIJE U INOSTRANSTVU I KOVANO ZLATO.

NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE KUPOVATI I PRODAVATI U INOSTRANSTVU, ODNOSENKO IZVOZITI I IZNOSITI U INOSTRANSTVO, KAO I UVODITI I UNOSITI IZ INOSTRANSTVA, ZLATNE POLUGE I ZLATO U NEPRERAĐENOM I KOVANOM OBLIKU.

NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE U ZEMLJI KUPOVATI I PRODAVATI ZLATNE POLUGE I ZLATO U DRUGOM OBLIKU, KAO I DRUGE PLEMENITE METALE, ODNOSENKO PREDMETE OD PLEMENITIH METALA, KOJE MOŽE STICATI I PO DRUGOM OSNOVU.

NARODNA BANKA SRBIJE U ZEMLJI IMA PRAVO PREČE KUPOVINE ZLATA DOBIJENOG EKSPLOATACIJOM, PRIPREMOM ILI PRERADOM MINERALNIH SIROVINA, PREMA REFERENTNIM CENAMA ZLATA NA TRŽIŠTU, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU RUDARSTVO I GEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA, A RADI IZRADE ZLATNIH POLUGA ILI KOVANOG ZLATA.

NARODNA BANKA MOŽE KORISTITI I USLUGE PRETAPANJA I IZLIVANJA ZLATNIH POLUGA.

NARODNA BANKA SRBIJE OBAVLJA POSLOVE IZ OVOG ČLANA ISKLJUČIVO ZA POTREBE DEVIZNIH REZERVI, U SKLADU SA STRATEGIJOM UPRAVLJANJA DEVIZnim REZERVAMA.

Član 53.

Novčana jedinica Republike Srbije jeste dinar, koji se deli na 100 para.

Narodna banka Srbije ima isključivo pravo izdavanja novčanica i kovanog novca u Republici Srbiji.

NARODNA BANKA SRBIJE IMA ISKLJUČIVO PRAVO IZDAVANJA DINARA U DIGITALNOM OBLIKU (DIGITALNI DINAR), U SKLADU S PROPISOM KOJI MOŽE DONETI IZVRŠNI ODBOR.

Član 54.

~~Sve novčane obaveze iz poslova zaključenih u Republici Srbiji između preduzeća, drugih domaćih pravnih lica i građana, izražavaju se u dinarima i izvršavaju sredstvima plaćanja koja glase na dinare, ako zakonom nije drukčije određeno.~~

U REPUBLICI SRBIJI SVE NOVČANE OBAVEZE IZ POSLOVA ZAKLJUČENIH IZMEĐU PRIVREDNIH DRUŠTAVA, DRUGIH PRAVNIH LICA I FIZIČKIH LICA IZRAŽAVAJU SE U DINARIMA I IZVRŠAVAJU SREDSTVIMA PLAĆANJA KOJA GLASE NA DINARE, AKO ZAKONOM NIJE DRUKČIJE ODREĐENO.

Član 57.

~~Narodna banka Srbije, uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade, donosi odluku o izdavanju novčanica za vanredne potrebe zemlje nastale usled ratnog ili vanrednog stanja.~~

Član 57a

Narodna banka Srbije izdaje prigodni kovani novac i numizmatički novac.

Prigodni kovani novac je zakonsko sredstvo plaćanja.

~~Odluku o izdavanju novca iz stava 1. ovog člana Narodna banka Srbije donosi povodom istorijskih, naučnih, kulturnih, sportskih, humanitarnih ili drugih događaja koji su od opšteg značaja za Republiku Srbiju ili su od međunarodnog značaja, na inicijativu Vlade ili na svoju inicijativu.~~

NARODNA BANKA SRBIJE DONOSI ODLUKU O IZDAVANJU NOVCA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA POVODOM ISTORIJSKIH, NAUČNIH, KULTURNIH, SPORTSKIH, HUMANITARNIH ILI DRUGIH DOGAĐAJA KOJI SU OD ZNAČAJA ZA REPUBLIKU SRBIJU ILI NARODNU BANKU SRBIJE ILI SU OD MEĐUNARODNOG ZNAČAJA.

Odlukom iz stava 3. ovog člana naročito se utvrđuje količina novca koji se izdaje, kao i njegova nominalna vrednost, odnosno prodajna cena, sastav, apoenска struktura i osnovna obeležja.

Narodna banka Srbije može da prodaje novac iz stava 1. ovog člana – neposredno ili preko ovlašćenih lica.

Kad u svom poslovnom objektu neposredno prodaje novac iz stava 1. ovog člana ili druge proizvode specijalizovane organizacije u njenom sastavu – na Narodnu banku Srbije ne primenjuje se zakon kojim se uređuje trgovina.

Narodna banka Srbije bliže propisuje uslove i način izdavanja novca iz stava 1. ovog člana.

Član 63.

Narodna banka Srbije izdaje i oduzima dozvole za rad i vrši nadzor nad finansijskim institucijama, a preduzima i druge mere u skladu sa zakonom.

NARODNA BANKA SRBIJE VRŠI I NADZOR NAD PRIMENOM PROPISA KOJIMA SE UREĐUJE SPREČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA I PROPISA KOJIMA SE UREĐUJE OGRANIČAVANJE RASPOLAGANJA IMOVINOM U CILJU SPREČAVANJA TERORIZMA I ŠIRENJA ORUŽJA ZA MASOVNO UNIŠTENJE NAD SUBJEKTIMA NADZORA IZ ČLANA 4. TAČ. 6) DO 10) I TAČ. 13A) I 13B) OVOG ZAKONA, U SKLADU S TIM PROPISIMA I PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE POSLOVANJE TIH SUBJEKATA, SPROVODEĆI PRISTUP ZASNOVAN NA PROCENI RIZIKA PRI VRŠENJU TOG NADZORA.

Poslovi nadzora nad finansijskim institucijama obavljaju se u Narodnoj banci Srbije na način kojim se obezbeđuju operativna samostalnost organizacionih jedinica u kojima se obavljaju ti poslovi i njihova razdvojenost u odnosu na druge funkcije i poslove Narodne banke Srbije i kojim se sprečava sukob interesa.

Narodna banka Srbije može doneti propise kojima se utvrđuju standardi stabilnog i sigurnog poslovanja subjekata koje kontroliše, odnosno nad kojima vrši nadzor.

Narodna banka Srbije vodi evidenciju o izdatim dozvolama iz stava 1. ovog člana. Ova evidencija je javna knjiga i vodi se u elektronskom obliku, a dostupna je na Internet prezentaciji Narodne banke Srbije.

Član 69.

Narodna banka Srbije, radi efikasnog izvršavanja ciljeva i funkcija, razvija automatizovane informacione sisteme i propisuje način i uslove uključivanja pravnih lica i preduzetnika u te sisteme.

RADI BEZBEDNOSTI INFORMACIONIH SISTEMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, NARODNA BANKA SRBIJE RAZVIJA POSEBNA APLIKATIVNA REŠENJA I PROPISUJE USLOVE POD KOJIMA I NAČIN NA KOJI RAZMENJUJE PODATKE S FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA, DRUGIM PRAVNIM LICIMA I PREDUZETNICIMA, UKLJUČUJUĆI I RAZMENU PODATAKA I DOKUMENATA U VEZI S TRANSAKCIJAMA NA OSNOVU KOJIH SE VRŠE PLAĆANJA KOJA SE ODNOSE NA ISPORUKU DOBARA I PRUŽANJE USLUGA.

Član 73.

~~Imovinu Republike Srbije koju koristi Narodna banka Srbije čine dinarski i devizni kratkoročni i dugoročni plasmani, devizna sredstva, hartije od vrednosti, ostala aktiva i imovinska prava u posedu Narodne banke Srbije, pokretne i nepokretne stvari i novčana sredstva na žiro računu Narodne banke Srbije.~~

~~Imovina iz stava 1. ovog člana koristi se za poslovanje Narodne banke Srbije.~~

~~Guverner donosi akte o pribavljanju i korišćenju imovine iz stava 1. ovog člana, kao i o upravljanju i raspolažanju tom imovinom, osim o otuđenju nepokretnih stvari.~~

IMOVINU NARODNE BANKE SRBIJE KAO POSEBNOG PRAVNOG LICA ČINE DINARSKI I DEVIZNI KRATKOROČNI I DUGOROČNI PLASMANI I HARTIJE OD VREDNOSTI, ZATIM DINARSKA I DEVIZNA SREDSTVA NA RAČUNU I U GOTOVINI, OPREMA I SREDSTVA ZA RAD I DRUGE POKRETNE STVARI, NEPOKRETNE STVARI, KAO I OSTALA MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA, KOJU NARODNA BANKA SRBIJE PRIBAVLJA I KORISTI ZA POSLOVANJE, I S NJOME UPRAVLJA I RASPOLAŽE.

IMOVINA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KORISTI SE ZA POSLOVANJE NARODNE BANKE SRBIJE.

GUVERNER DONOSI AKTE O PRIBAVLJANJU I KORIŠĆENJU IMOVINE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, KAO I O UPRAVLJANJU I RASPOLAGANJU TOM IMOVINOM, UKLJUČUJUĆI I OTUĐENJE NEPOKRETNIH STVARI.

GUVERNER DONOSI AKTE O KORIŠĆENJU, UPRAVLJANJU I RASPOLAGANJU I DRUGOM IMOVINOM KOJU NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE STEĆI USLED VOĐENJA ODGOVARAJUĆEG POSTUPKA ILI NA DRUGI ODGOVARAJUĆI NAČIN.

ZAPOSLENI SU DUŽNI DA IMOVINU NARODNE BANKE SRBIJE KORISTE I NJOME UPRAVLJAJU, ODNOSNO DONOSE ODLUKE U VEZI S TOM IMOVINOM – U SKLADU SA STANDARDOM DOBROG DOMAĆINA.

ODREDBE ZAKONA KOJIMA SE UREĐUJE JAVNA SVOJINA PRIMENJUJU SE SAMO NA DAVANJE U ZAKUP NEPOKRETNIH STVARI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

Član 85.

Funkcioneri Narodne banke Srbije i zaposleni ne mogu se u obavljanju poslova rukovoditi svojim političkim opredeljenjima.

Na zaposlene shodno se primenjuju odredbe člana 20. stav 1. tač. od 2) do 4) ovog zakona.

Zaposleni može van radnog vremena, a uz prethodnu pismenu saglasnost guvernera, obavljati plaćene dodatne poslove i aktivnosti samo ako njihovo obavljanje ne utiče na mogućnost stvaranja sukoba interesa ili na nepristrasno obavljanje njegovih poslova.

ZAPOSLENI NE MOŽE VAN RADNOG VREMENA OBAVLJATI NEPLAĆENE DODATNE POSLOVE I AKTIVNOSTI AKO BI NJIHOVO OBAVLJANJE UTICALO NA MOGUĆNOST STVARANJA SUKOBA INTERESA ILI NA NEPRISTRASNO OBAVLJANJE NJEGOVIH POSLOVA.

NAKON PRESTANKA RADNOG ODNOSA U NARODNOJ BANCI SRBIJE, ZAPOSLENI SE NE MOŽE U PERIODU DO ŠEST MESECI OD DANA PRESTANKA RADNOG ODNOSA ZAPOSLITI U FINANSIJSKOJ INSTITUCIJI, MEĐUNARODNOJ FINANSIJSKOJ INSTITUCIJI (MEĐUNARODNI MONETARNI FOND, ČLANICE GRUPACIJE SVETSKE BANKE, EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ I SL.), DRUŠTVU ZA REVIZIJU ILI DRUGOM LICU NAD ČIJIM POSLOVANJEM NARODNA BANKA SRBIJE VRŠI KONTROLU, ODNOSNO NADZOR ILI S KOJIM SARAĐUJE U OBAVLJANJU SVOJIH FUNKCIJA, KAO NI NA DRUGI NAČIN RADNO ANGAŽOVATI U TIM LICIMA, OSIM KAD GUVERNER DA PRETHODNU SAGLASNOST DA NIJE POTREBNO DA PROTEKNE TAJ PERIOD A OCENJENO JE DA U KONKRETNOJ SITUACIJI NEMA SUKOBA INTERESA.

ZAPOSLENI IMA PRAVO NA NAKNADU U PERIODU ZABRANE ZAPOŠLJAVANJA U SKLADU SA STAVOM 5. OVOG ČLANA, ODNOSNO DO MOMENTA ZASNIVANJA RADNOG ODNOSA ILI RADNOG ANGAŽOVANJA KOD POSLODAVCA KOJI NIJE LICE IZ TOG STAVA PRE ISTEGA TOG PERIODA – I TO U VISINI 80% NJEGOVE PROSEČNE MESEČNE ZARADE ISPLAĆENE U PRETHODNIH DVANAEST MESECI PRE POČETKA PERIODA ZABRANE ZAPOŠLJAVANJA IZ TOG STAVA KOJI SE ODNOSI NA TOG ZAPOSLENOG.

FINANSIJSKA INSTITUCIJA I DRUGO PRAVNO LICE IZ STAVA 5. OVOG ČLANA DUŽNI SU DA NARODNU BANKU SRBIJE OBAVESTE O NAMERI ZAPOŠLJAVANJA ILI RADNOG ANGAŽOVANJA ZAPOSLENOG ILI BIVŠEG ZAPOSLENOG, KOJI JE U BILO KOM PERIODU TOKOM PRETHODNIH PET GODINA BIO ZAPOSLEN U NARODNOJ BANCI SRBIJE, I TO ODMAH PO

SAZNANJU DA JE LICE S KOJIM SE PREGOVARA ZAPOSLENO ILI BILO ZAPOSLENO U NARODNOJ BANCI SRBIJE, A NAJKASNije MESEC DANA PRE STUPANJA NA RAD TOG LICA.

GUVERNER OPŠTIM AKTOM UTVRĐUJE BLIŽE USLOVE I NAČIN PRIMENE ZABRANE ZAPOŠLJAVANJA IZ ST. 5. DO 7. OVOG ČLANA, U ZAVISNOSTI OD POSLOVA KOJE ZAPOSLENI OBAVLJA, I DRUGIH KRITERIJUMA OD ZNAČAJA ZA PRIMENU TE ZABRANE SA ASPEKTA POSLOVA I FUNKCIJA NARODNE BANKE SRBIJE, KAO I BLIŽE USLOVE ZA OBRAČUN TROŠKOVA ZA RAZVOJ ZAPOSLENOG I OBRAČUN I ISPLATU NAKNADE IZ STAVA 6. OVOG ČLANA.

ČLAN 86G

NARODNU BANKU SRBIJE U POSTUPKU PRED SUDOM ZASTUPAJU DIPLOMIRANI PRAVNICI S POLOŽENIM PRAVOSUDNIM ISPITOM KOJI SU U RADNOM ODNOSU U NARODNOJ BANCI SRBIJE.

NARODNU BANKU SRBIJE U POSTUPKU PO VANREDNOM PRAVNOM LEKU ZASTUPAJU DIPLOMIRANI PRAVNICI S POLOŽENIM PRAVOSUDNIM ISPITOM KOJI SU U RADNOM ODNOSU U NARODNOJ BANCI SRBIJE.

GUVERNER MOŽE OVLASTITI I DRUGE ZAPOSLENE I LICA KOJA NISU ZAPOSLENA U NARODNOJ BANCI SRBIJE DA NARODNU BANKU SRBIJE ZASTUPAJU PRED SUDOVIMA I/ILI DRUGIM ORGANIMA I ORGANIZACIJAMA, KAO I U ZAŠТИTI NJENIH IMOVINSKIH I DRUGIH INTERESA U ZEMLJI I INOSTRANSTVU.

TROŠKOVI ZASTUPANJA U POSTUPCIMA PRED SUDOM, ORGANOM UPRAVE I DRUGIM NADLEŽnim ORGANOM PRIZNAJU SE NARODNOJ BANCI SRBIJE I NJENIM ZASTUPNICIMA PO PROPISIMA O NAGRADI I NAKNADI TROŠKOVA ZA RAD ADVOKATA.

PRIHODI OSTVARENi U ZASTUPANju PREDSTAVLjAJU PRIHOD NARODNE BANKE SRBIJE.

XA. NARODNA BANKA SRBIJE KAO DEO EVROPSKOG SISTEMA CENTRALNIH BANAKA

ČLAN 86D

NARODNA BANKA SRBIJE DEO JE EVROPSKOG SISTEMA CENTRALNIH BANAKA (U DALJEM TEKSTU: ESCB).

NARODNA BANKA SRBIJE DUŽNA JE DA, U SKLADU SA UGOVOROM O FUNKCIONISANju EVROPSKE UNIJE (U DALJEM TEKSTU: UGOVOR), PROTOKOLOM O STATUTU EVROPSKOG SISTEMA CENTRALNIH BANAKA I EVROPSKE CENTRALNE BANKE (U DALJEM TEKSTU: STATUT ESCB-A I ECB-A) I PROPISIMA EVROPSKE UNIJE KOJI SE NEPOSREDNO PRIMENjuju – PREDUZIMA AKTIVNOSTI NA OSTVARIVANju CILjeva I IZVRŠAVANju FUNKCIJA ESCB-A.

ČLAN 86D

NARODNA BANKA SRBIJE, NE DOVODEĆI U PITANJE OSTVARIVANje SVOG OSNOVNOG CILJA IZ ČLANA 3. STAV 1. OVOG ZAKONA, PODRŽAĆE OPŠTU EKONOMSKU POLITIKU EVROPSKE UNIJE, DOPRINOSEĆI OSTVARIVANju CILjeva EVROPSKE UNIJE UTVRĐENIH ČLANOM 3. UGOVORA O EVROPSKOJ UNIJI.

NARODNA BANKA SRBIJE POSLUJE U SKLADU S PRINCIPOM OTVORENE TRŽiŠNE EKONOMIJE SA SLOBODNOM KONKURENCIJOM,

DAJUĆI PREDNOST EFIKASNOJ ALOKACIJI SREDSTAVA, U SKLADU S ČLANOM 119. UGOVORA.

ČLAN 86E

NARODNA BANKA SRBIJE, ORGANI NARODNE BANKE SRBIJE I ČLANOVI TIH ORGANA, U OBAVLJANJU FUNKCIJA I IZVRŠAVANJU POSLOVA I DUŽNOSTI UTVRĐENIH UGOVOROM I STATUTOM ESCB-A I ECB-A, NEĆE PRIMATI NITI TRAŽITI UPUTSTVA OD INSTITUCIJA, TELA, SLUŽBI I AGENCIJA EVROPSKE UNIJE NITI OD VLADA DRŽAVA ČLANICA, NJIHOVIH INSTITUCIJA, TELA, SLUŽBI ILI AGENCIJA, ODNOSNO OD DRUGIH LICA, U SKLADU S ČLANOM 130. UGOVORA. I ČLANOM 7. STATUTA ESCB-A I ECB-A.

INSTITUCIJE, TELA, SLUŽBE I AGENCIJE EVROPSKE UNIJE, KAO NI VLADE DRŽAVA ČLANICA, NJIHOVE INSTITUCIJE, TELA, SLUŽBE I AGENCIJE – NE MOGU UTICATI NA SAMOSTALNOST I NEZAVISNOST NARODNE BANKE SRBIJE NITI VRŠITI UTICAJ NA NARODNU BANKU SRBIJE, ORGANE NARODNE BANKE SRBIJE I ČLANOVE TIH ORGANA.

ODREDBE ST. 1. I 2. OVOG ČLANA NE DOVODE U PITANJE OVLAŠĆENJA EVROPSKE CENTRALNE BANKE (U DALJEM TEKSTU: ECB) U SKLADU SA STATUTOM ESCB-A I ECB-A.

ČLAN 86Ž

NARODNA BANKA SRBIJE DUŽNA JE DAUPIŠE I UPLATI SREDSTVA U KAPITAL ECB-A, U SKLADU S ČL. 28. I 29. STATUTA ESCB-A I ECB-A.

ČLAN 86Z

PREDLAGAČ ZAKONA KOJI SE ODNOSI NA OSTVARIVANJE CILJEVA I FUNKCIJA NARODNE BANKE SRBIJE ILI DRUGA PITANJA IZ NADLEŽNOSTI ECB-A DUŽAN JE DA, PRE DOSTAVLJANJA NARODNOJ SKUPŠTINI PREDLOGA TIH ZAKONA, PRIBAVI O NJIMA MIŠLJENJE ECB-A, U SKLADU S ČLANOM 127. STAV 4. I ČLANOM 282. STAV 5. UGOVORA I PROPISOM SAVETA EVROPSKE UNIJE.

DONOSILAC PODZAKONSKOG AKTA KOJIM SE UREĐUJU PITANJA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA DUŽAN JE DA O TOM AKTU PRIBAVI MIŠLJENJE ECB-A, U SKLADU S PROPISOM SAVETA EVROPSKE UNIJE.

ČLAN 86I

GUVERNER NARODNE BANKE SRBIJE ČLAN JE GENERALNOG SAVETA ECB-A.

AKO JE ODLUKA O RAZREŠENJU GUVERNERA IZ ČLANA 28. STAV 6. OVOG ZAKONA DONETA SUPROTNO ODREDBAMA UGOVORA I PROPISIMA EVROPSKE UNIJE DONETIM NA OSNOVU UGOVORA – GUVERNER MOŽE POKRENUTI POSTUPAK PRED SUDOM PRAVDE EVROPSKE UNIJE, U SKLADU S ČLANOM 14. STAV 2. STATUTA ESCB-A I ECB-A.

ČLAN 86J

U SKLADU S ČLANOM 5. STATUTA ESCB-A I ECB-A, NARODNA BANKA SRBIJE, U GRANICAMA OVLAŠĆENJA UTVRĐENIH OVIM I DRUGIM ZAKONOM, PREDUZIMA POTREBNE AKTIVNOSTI RADI PRIKUPLJANJA STATISTIČKIH PODATAKA NEOPHODNIH ZA OSTVARIVANJE CILJEVA I ZADATAKA ESCB-A I ECB-A.

NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE BLIŽE PROPISATI SADRŽINU PODATAKA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, KAO I USLOVE I NAČIN NJIHOVOG DOSTAVLJANJA.

ČLAN 86K

ODREDBE ČLANA 62. OVOG ZAKONA ODNOSE SE I NA INSTITUCIJE, TELA, SLUŽBE I AGENCIJE EVROPSKE UNIJE, NA DRŽAVE ČLANICE I NJIHOVE INSTITUCIJE, TELA, SLUŽBE I AGENCIJE, NA CENTRALNE, REGIONALNE, LOKALNE I DRUGE JAVNE VLASTI U DRŽAVAMA ČLANICAMA, KAO I NA DRUGE USTANOVE, JAVNA PREDUZEĆA ILI PRAVNA LICA JAVNOG PRAVA ILI PRAVNA LICA U KOJIMA DRŽAVA ČLANICA, ODNOŠNO CENTRALNA, REGIONALNA, LOKALNA ILI JAVNA DRUGA VLAST U DRŽAVI ČLANICI IMA KONTROLNO UČEŠĆE, U SKLADU S ČLANOM 123. STAV 1. UGOVORA.

ZABRANA IZ ČLANA 62. OVOG ZAKONA NE ODNOSSI SE NA KREDITNE INSTITUCIJE, POD USLOVIMA I NA NAČIN KOJI SU UTVRĐENI ČLANOM 123. STAV 2. UGOVORA.

ČLAN 86L

REVIZIJA KOJU U SKLADU SA ZAKONOM VRŠI DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA NE MOŽE SE ODNOSETI NA FUNKCIJE NARODNE BANKE SRBIJE KOJE SU POVEZANE S NJENIM UČEŠĆEM U ESCB-U.

DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA NE MOŽE DA DAJE UPUTSTVA NARODNOJ BANCI SRBIJE, ORGANIMA NARODNE BANKE SRBIJE I ČLANOVIMA TIH ORGANA U POGLEDU OBAVLJANJA NJIENIH FUNKCIJA, NITI MOŽE UTICATI NA SAMOSTALNOST I NEZAVISNOST NARODNE BANKE SRBIJE ILI VRŠITI UTICAJ NA NARODNU BANKU SRBIJE, ORGANE NARODNE BANKE SRBIJE I ČLAPOVE TIH ORGANA.

ČLAN 86Lj

SUD PRAVDE EVROPSKE UNIJE NADLEŽAN JE U SPOROVIMA KOJI SE ODNOSE NA ISPUNJAVANJE OBAVEZA NARODNE BANKE SRBIJE UTVRĐENIH UGOVOROM I STATUTOM ESCB-A I ECB-A.

XB. NARODNA BANKA SRBIJE KAO DEO EVROSISTEMA

ČLAN 86M

UVOĐENJEM EVRA KAO NACIONALNE VALUTE U REPUBLICI SRBIJI, NARODNA BANKA SRBIJE POSTUPAĆE U SVEMU U SKLADU SA ODREDBAMA UGOVORA, STATUTA ESCB-A I ECB-A I PROPISIMA EVROPSKE UNIJE KOJI SE NEPOSREDNO PRIMENJUJU I KOJIMA SE UTVRĐUJU PRAVA I OBAVEZE DRŽAVA ČLANICA KOJE SU PRIHVATILE EVRO KAO NACIONALNU VALUTU.

ČLAN 86N

UČESTVUJUĆI U SPROVOĐENJU MONETARNE POLITIKE EVROPSKE UNIJE, NARODNA BANKA SRBIJE DUŽNA JE DA POSTUPA U SKLADU S PROPISIMA ECB-A I PROPISIMA DRUGIH NADLEŽNIH TELA EVROPSKE UNIJE.

RADI OBEZBEĐENJA NESMETANE PRIMENE PROPISA U OBLASTI MONETARNE POLITIKE, NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE DONETI OPŠTE I POJEDINAČNE AKTE ZA SPROVOĐENJE TIH PROPISA, KOJI U POTPUNOSTI MORAJU BITI U SKLADU S PRAVNIM AKTIMA ECB-A.

ČLAN 86Nj

NARODNA BANKA SRBIJE, KAO DEO ESCB-A, UČESTVUJE U OBAVLJANJU SLEDEĆIH FUNKCIJA:

- 1) UTVRĐIVANJE I SPROVOĐENJE MONETARNE POLITIKE EVROPSKE UNIJE;
- 2) OBAVLJANJE DEVIZNIH POSLOVA U SKLADU SA ODREDBAMA ČLANA 219. UGOVORA;
- 3) DRŽANJE DEVIZNIH REZERVI DRŽAVA ČLANICA I UPRAVLJANJE TIM REZERVAMA;
- 4) UNAPREĐENJE NESMETANOG FUNKCIONISANJA PLATNIH SISTEMA.

OBAVLJANJE FUNKCIJA NARODNE BANKE SRBIJE IZ ČLANA 4. OVOG ZAKONA NE MOŽE DA UGROZI OSTVARIVANJE CILJEVA I ZADATAKA ESCB-A.

ČLAN 86O

RADI OSTVARIVANJA CILJEVA ESCB-A, NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE:

- 1) POSLOVATI NA FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA KUPOVINOM I PRODAJOM TRAJNO ILI NA OSNOVU REPO UGOVORA, KAO I DAVANJEM ILI UZIMANjem U ZAJAM POTRAŽIVANJA I TRŽIŠNIH INSTRUMENATA, U EVRIMA ILI U DRUGIM VALUTAMA, KAO I PLEMENITIH METALA;
- 2) OBAVLJATI KREDITNE POSLOVE S KREDITNIM INSTITUCIJAMA I DRUGIM TRŽIŠnim UČESNICIMA, NA OSNOVU ODGOVARAJUĆEG SREDSTVA OBEZBEĐENJA.

ČLAN 86P

ECB MOŽE ZAHTEVATI OD KREDITNIH INSTITUCIJA DA DRŽE OBAVEZNU REZERVU KOD NARODNE BANKE SRBIJE RADI OSTVARIVANJA CILJEVA MONETARNE POLITIKE.

U SLUČAJU NEPOSTUPANJA U SKLADU SA STAVOM 1. OVOG ČLANA, ECB MOŽE IZREĆI MERE I/ILI KAZNE KREDITNOJ INSTITUCIJI.

USLOVI ZA PRIMENU ODREDABA OVOG ČLANA UTVRĐUJU SE PROPISIMA ECB-A.

ČLAN 86R

NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE PRIMENITI DRUGE METODE MONETARNE KONTROLE, U SKLADU SA ODLUKOM UPRAVNOG SAVETA ECB-A.

ČLAN 86S

NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE UČESTVOVATI U MEĐUNARODnim MONETARNIM INSTITUCIJAMA SAMO UZ ODOBRENje ECB-A.

ČLAN 86T

NOVČANA JEDINICA REPUBLIKE SRBIJE JESTE EVRO.

NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE IZDAVATI NOVČANICE EVRA NA OSNOVU ODOBRENJA ECB-A, U SKLADU S ČLANOM 128. UGOVORA I ČLANOM 16. STATUTA ESCB-A I ECB-A.

NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE IZDAVATI KOVANI NOVAC KOJI GLASI NA EVRO, UZ ODOBRENje ECB-A U POGLEDU OBUHVATA IZDAVANjA, U SKLADU S ČLANOM 128. STAV 2. UGOVORA.

NARODNA BANKA SRBIJE UTVRĐUJE IZGLED KOVANOG NOVCA KOJI IZDAJE U SKLADU S RELEVANTNIM PROPISIMA EVROPSKE UNIJE.

ČLAN 86Ć

NARODNA BANKA SRBIJE JE NADLEŽNI NACIONALNI ORGAN ZA ZAŠTITU EVRA OD FALSIFIKOVANjA U SMISLU PROPISA EVROPSKE UNIJE KOJIMA SE UREĐUJE ZAŠTITA EVRA OD FALSIFIKOVANjA.

ČLAN 86U

GUVERNER NARODNE BANKE SRBIJE ČLAN JE UPRAVNOG SAVETA ECB-A.

Član 91.

~~Narodna banka Srbije izriče mera i novčane kazne banci u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka:~~

- ~~1) ako banka ne postupa u skladu s propisima Narodne banke Srbije iz člana 40. ovog zakona;~~
- ~~2) ako banka ne sprovodi mera koje je Narodna banka Srbije propisala radi održavanja likvidnosti banaka iz člana 42. ovog zakona;~~
- ~~3) ako banka ne postupa u skladu s propisima Narodne banke Srbije iz člana 45. ovog zakona;~~
- ~~4) ako se banka ne pridržava mera koje je Narodna banka Srbije propisala radi održavanja likvidnosti u plaćanjima sa inostranstvom iz člana 46. ovog zakona;~~
- ~~5) ako banka ne postupa u skladu s propisima Narodne banke Srbije iz člana 58. stav 4. ovog zakona;~~
- ~~6) ako banka ne postupa u skladu s propisima Narodne banke Srbije iz člana 58a stav 3. ovog zakona;~~
- ~~7) ako banka ne dostaže odgovarajuće podatke u skladu s propisima iz člana 68. ovog zakona.~~

NARODNA BANKA SRBIJE IZRIČE MERE I NOVČANE KAZNE BANCI I ČLANOVIMA ORGANA BANKE U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE POSLOVANJE BANAKA U SLEDEĆIM SLUČAJEVIMA:

- 1) AKO BANKA NE POSTUPA U SKLADU S PROPISIMA NARODNE BANKE SRBIJE IZ ČLANA 40. OVOG ZAKONA;
- 2) AKO BANKA NE SPROVODI MERE KOJE JE NARODNA BANKA SRBIJE PROPISALA RADI ODRŽAVANJA LIKVIDNOSTI BANAKA IZ ČLANA 42. OVOG ZAKONA;
- 3) AKO BANKA NE POSTUPA U SKLADU S PROPISIMA NARODNE BANKE SRBIJE IZ ČLANA 45. OVOG ZAKONA;
- 4) AKO SE BANKA NE PRIDRŽAVA MERA KOJE JE NARODNA BANKA SRBIJE PROPISALA RADI ODRŽAVANJA LIKVIDNOSTI U PLAĆANJIMA SA INOSTRANSTVOM IZ ČLANA 46. OVOG ZAKONA;
- 5) AKO BANKA NE POSTUPA U SKLADU S PROPISIMA NARODNE BANKE SRBIJE IZ ČLANA 58. STAV 4. OVOG ZAKONA;
- 6) AKO BANKA NE POSTUPA U SKLADU S PROPISIMA NARODNE BANKE SRBIJE IZ ČLANA 58A STAV 3. OVOG ZAKONA;
- 7) AKO BANKA NE DOSTAVI ODGOVARAJUĆE PODATKE U SKLADU S PROPISIMA IZ ČLANA 68. OVOG ZAKONA;
- 8) AKO BANKA ZAPOSЛИ ILI RADНО ANGAŽUJE BIVŠEG ZAPOSLENOG NARODNE BANKE SRBIJE SUPROTNO ODREDBI ČLANA 85. STAV 5. OVOG ZAKONA ILI NE OBVESTI NARODNU BANKU SRBIJE O NAMERI ZAPOŠLJAVANJA ZAPOSLENOG ILI BIVŠEG ZAPOSLENOG NARODNE BANKE SRBIJE U SKLADU S ČLANOM 85. STAV 7. OVOG ZAKONA.

NARODNA BANKA SRBIJE IZRIČE MERE I NOVČANE KAZNE DRUGIM SUBJEKTIMA NADZORA IZ ČLANA 4. OVOG ZAKONA I RUKOVODIOCIMA, ODNOSNO ČLANOVIMA ORGANA TIH SUBJEKATA U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE NIJIHOVO POSLOVANJE U SLEDEĆIM SLUČAJEVIMA:

- 1) AKO SUBJEKT NADZORA NE DOSTAVI ODGOVARAJUĆE PODATKE U SKLADU S PROPISIMA IZ ČLANA 68. OVOG ZAKONA;
- 2) AKO SUBJEKT NADZORA ZAPOSЛИ ILI RADНО ANGAŽUJE BIVŠEG ZAPOSLENOG NARODNE BANKE SRBIJE SUPROTNO ODREDBI ČLANA 85. STAV 5. OVOG ZAKONA ILI NE OBVESTI NARODNU BANKU SRBIJE O NAMERI ZAPOŠLJAVANJA ZAPOSLENOG ILI BIVŠEG ZAPOSLENOG NARODNE BANKE SRBIJE U SKLADU S ČLANOM 85. STAV 7. OVOG ZAKONA.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

Narodna banka Srbije, kao jedini predlagač propisa

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o Narodnoj banci Srbije /
Proposal for the Law on Amendments and Supplements to the Law on the National
Bank of Serbia

**3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i
pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne
strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u
daljem tekstu: Sporazum):**

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa

Član 89.

**b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama
Sporazuma**

**v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe
Sporazuma**

**g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza
koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma**

**d) Veza s Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina
Evropske unije**

Poglavlje 17 – Ekonomski i monetarni politički redovi, redni broj propisa: 3.17.2.
Monetarna politika / šifra propisa: 2022-194 / rok za usklađivanje: četvrti kvartal
2027. godine

4. Usklađenost propisa s propisima Evropske unije

**a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene
usklađenosti sa njima**

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Deo treći, Politika i unutrašnje mene
Unije, Naslov VIII, Ekonomski i Monetarni politički redovi, Poglavlje 1, Ekonomski politički
član 123.

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Deo treći, Politika i unutrašnje mene
Unije, Naslov VIII, Ekonomski i Monetarni politički redovi, Poglavlje 2, Monetarna politika,
čl. 127. i 130.

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Deo šesti, Institucionalne i
finansijske odredbe, Naslov I, Institucionalne odredbe, Poglavlje 1, Institucije,
Odeljak 6, Evropska centralna banka, član 282.

Treaty on the Functioning of the European Union, Part Three, Union Policies
and Internal Actions, Title VIII, Economic and Monetary Policy, Chapter 1, Economic
Policy, Article 123

Treaty on the Functioning of the European Union, Part Three, Union Policies
and Internal Actions, Title VIII, Economic and Monetary Policy, Chapter 2, Monetary
Policy, Art. 127 and 130

Treaty on the Functioning of the European Union, Part Six, Institutional and

Financial Provisions, Title I, Institutional Provisions, Chapter 1, The Institutions, Section 6, The European Central Bank, Article 282

Protokol (br. 4) o Statutu Evropskog sistema centralnih banaka i Evropske centralne banke, Poglavlje II, Ciljevi i funkcije ESCB-a, čl. 2, 3, 4, 5. i 6.

Protokol (br. 4) o Statutu Evropskog sistema centralnih banaka i Evropske centralne banke, Poglavlje III, Organizacija ESCB-a, čl. 7. i 14.

Protokol (br. 4) o Statutu Evropskog sistema centralnih banaka i Evropske centralne banke, Poglavlje IV, Monetarne funkcije i operacije ESCB-a, čl. 17, 18, 19, 20, 21, 22. i 23.

Protokol (br. 4) o Statutu Evropskog sistema centralnih banaka i Evropske centralne banke, Poglavlje VI, Finansijske odredbe ESCB-a, čl. 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32. i 33.

Protokol (br. 4) o Statutu Evropskog sistema centralnih banaka i Evropske centralne banke, Poglavlje IX, Prelazne i ostale odredbe ESCB-a, čl. 47. i 48.

Protocol (No 4) on the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank, Chapter II, Objectives and Tasks of the ESCB, Art. 2, 3, 4, 5 and 6

Protocol (No 4) on the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank, Chapter III, Organization of the ESCB, Art. 7 and 14

Protocol (No 4) on the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank, Chapter IV, Monetary Functions and Operations of the ESCB, Art. 17, 18, 19, 20, 21, 22 and 23

Protocol (No 4) on the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank, Chapter VI, Financial Provisions of the ESCB, Art. 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32 and 33

Protocol (No 4) on the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank, Chapter IX, Transitional and Other Provisions for the ESCB, 47 and 48

Potpuno usklađen – propis je u skladu sa odredbama primarnih izvora prava Evropske unije i usklađen je sa svim načelima koja iz tih odredaba proizlaze.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

Nema

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima

Nema

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

Četvrти kvartal 2027. godine.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva

koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne postoje zvanični prevodi.

7. Da li je propis preведен na neki službeni jezik Evropske unije?

Da, na engleski jezik.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Propis je dostavljen na mišljenje Evropskoj komisiji i Evropskoj centralnoj banci. U izradi ovog predloga nisu učestvovali konsultanti.

Datum: 25. novembar 2024. godine

Guverner Narodne banke Srbije

Dr Jorgovanka Tabaković